

30 พ.ค. 2561

รายงานการวิจัย

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีของนักศึกษา
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4th Year Students
of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University

ไชยา เกษารัตน์

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจาก
งบประมาณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2560

ชื่องานวิจัย	ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้วิจัย	ดร.ไชยา เกษารัตน์
คณะ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปี	2560

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความรู้ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.53-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.53 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ (χ^2) และสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson correlation) ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม อยู่ในระดับสูง และเมื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เลข ๑๖๖๙	1141388
วันที่	28 พ.ค. 2561
เลขบัญชี	398.194
	๕๙๖๕

Research Title	Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4 th Year Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University
Researcher	Dr. Chaiya Kesarat
Faculty	Humanities and Social Sciences
Year	2017

Abstract

The purposes of this study were to examine levels of Knowledge and to analyze the relationship between Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4th Year Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University and their personal factors. The population for study were 99 students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University. The instrument was test form, including 20 questions, were used to collect data. The instrument were tested for reliability before using ($\rho = 0.53-0.80$; $r = 0.20-0.53$; KR-20 = 0.72). The test form were filled out by 99 respondents. The data collected were computed and analyzed via frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square (χ^2) and pearson correlation. The result of the study revealed that the levels of Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4th Year Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University was at the high level. In addition, in terms of the analysis, there was no statistically significant relationship between Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4th Year Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University and their personal factors.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำวิจัย
เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารหลักสูตรไป
ในทางที่ดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้สนับสนุน
ทุนการวิจัย ซึ่งได้เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย เพื่อ
ประโยชน์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และ
ประสบการณ์อันมีค่า รวมถึงกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป
ด้วยดี

ดร.ไชยา เกษารัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม และจริยธรรม	6
ความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	20
ความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	32
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4	ผลการวิจัย	39
	ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	39
	ตอนที่ 2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	41
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล	48
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
	สรุป	52
	อภิปรายผล	56
	ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม		60
ภาคผนวก		64
	ภาคผนวก ก เครื่องมือสำหรับการวิจัย	65
	ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัย	70
	ภาคผนวก ค กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาปริญญาตรี	73
	ภาคผนวก ง หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา: หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล	94
ประวัติผู้วิจัย		101

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา	29
3.2 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้ในหลักการ และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์	35
3.3 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา ของท้องถิ่น	36
3.4 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทาง รัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้	37
3.5 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	38
4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	40
4.2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม	42
4.3 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีของนักศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็น อย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	44
4.4 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา ของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	46
4.5 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับ ความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ เพศ ภูมิลำเนา และลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน	49
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน	50

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภายใต้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาในการเปิดหลักสูตร ได้มีการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมที่มีความเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้การศึกษาในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย ตลอดจนจรรยาบรรณนโยบายไปปฏิบัติ มีอิสระในการใช้หรือควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นเอง ดังนั้นการให้ท้องถิ่นมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล มีสำนึกในส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคลากรภาครัฐหรือแม้กระทั่งบุคลากรที่ไม่ได้อยู่ในองค์การภาครัฐแต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ขององค์การหรือประโยชน์ของสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ (โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2555)

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำเป็นต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558” ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าว ที่กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้านข้างต้น ซึ่งหนึ่งในห้าด้านนั้นคือ ด้านความรู้ ซึ่งหมายถึงการมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ การตระหนัก การรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว บัณฑิตทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งถือเป็นนักบริหารงานภาครัฐในอนาคตจำเป็นต้องมี และถูกระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 7 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาองค์ความรู้ ความรู้สามารถของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการพัฒนา รูปแบบและแนวทางการบริหารงานแบบเครือข่าย (Networked Governance) ที่บุคลากรภาครัฐต้องมีความสามารถ

เชื่อมโยงการทำงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งบุคลากรภาครัฐต้องมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย มีความเป็นมืออาชีพ มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการทำงาน เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556) จากประเด็นดังกล่าว โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะในด้านความรู้ ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล ซึ่งได้ระบุลงไปในทุกรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้ ที่ให้ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และท้ายสุดต้องมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ (โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์, 2555)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าประเด็นด้านความรู้ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือผู้บริหารงานภาครัฐ หรือผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความสำคัญยิ่ง เพราะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อันจะทำให้ทราบถึงระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งจะทำให้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตได้มีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนององค์การและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาเรื่องความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งหมด 99 คน โดยผู้วิจัยใช้จำนวนประชากรทั้งสิ้น 99 คนเป็นกลุ่มประชากรในการศึกษา

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

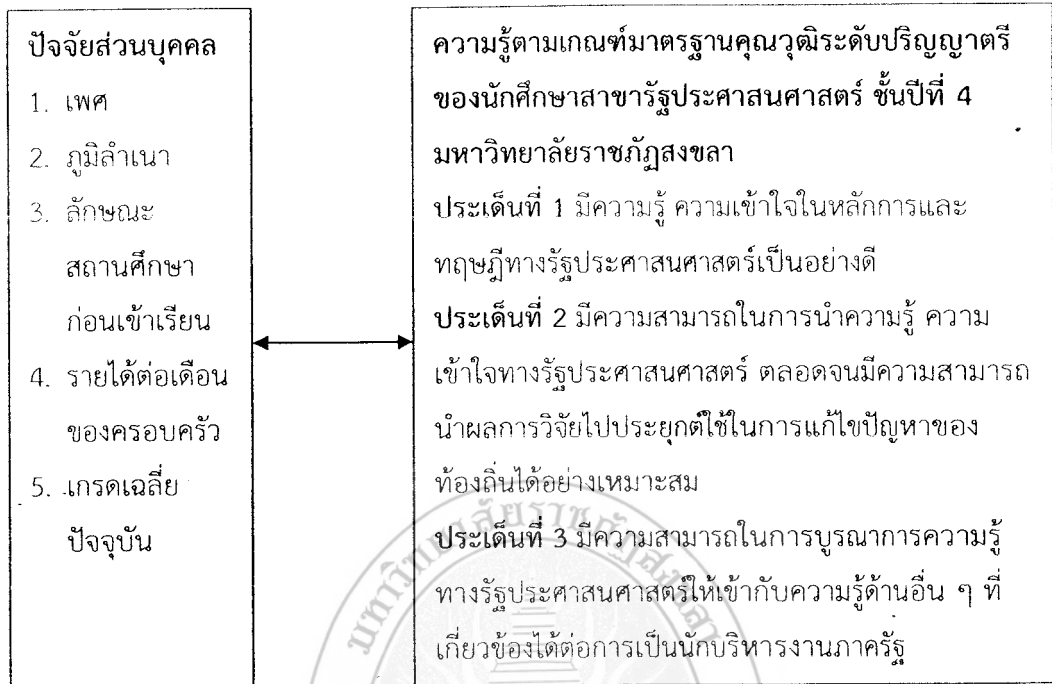
3. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการศึกษาความรู้ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ และการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นอย่างดี ประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

4. ขอบเขตระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ หมายถึง ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี ประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนในเนื้อหาวิชาที่ศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม หมายถึง การมีความรอบรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาที่ศึกษา รวมทั้งความเข้าใจหลักการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ มีความสามารถสืบค้นสารสนเทศให้แก่ตนเองและผู้อื่นได้ตรงตามความต้องการสามารถใช้ประสบการณ์ในการพัฒนาและสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้จริงของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ หมายถึง การมีความสามารถบูรณาการความรู้ในเรื่องที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาสามารถจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้
2. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนององค์การและสังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมมาจากหนังสือ เอกสาร ตำรา ตลอดจนบทความทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมาจัดหมวดหมู่เพื่อประกอบการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ
2. ความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
3. ความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ

ความรู้ (Knowledge) เป็นการรับรู้ในเบื้องต้นของมนุษย์ผ่านทางประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า แล้วนำมาจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้และสร้างสรรค์ระหว่างความจำข้อมูลกับสภาพจิตวิทยา ดังนั้น ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายในที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ โดยความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นของมนุษย์ที่สามารถจดจำหรือระลึกได้ซึ่งอาจเกิดจากการมองเห็นหรือได้ยินต่อปรากฏการณ์หรือวัตถุต่าง ๆ ส่วนความเข้าใจ (Understanding) ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งของความรู้ที่ต้องใช้ความสามารถทางสมอง ตลอดจนทักษะที่สูงขึ้นของมนุษย์ โดยมักเกิดขึ้นภายหลังจากที่บุคคลนั้นได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งความเข้าใจต่าง ๆ นี้เองจะแสดงออกในรูปของทักษะต่าง ๆ (นวรรตน์ พัฒโนทัย, 2555) กล่าวได้ว่า ความรู้และความเข้าใจมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างไม่อาจแยกออกจากกันได้ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความรู้จึงต้องศึกษาเรื่องความเข้าใจควบคู่ไปในขณะเดียวกันด้วย

1.1 ความหมายของความรู้และความเข้าใจ

การพิจารณาเรื่องความรู้และความเข้าใจในหัวข้อนี้ อาจแยกพิจารณาโดยแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นคือ ความหมายของความรู้ ความหมายของความเข้าใจ และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจ ซึ่งจะได้พิจารณาตามลำดับ ดังนี้

1.1.1 ความหมายของความรู้

ในทางวิชาการได้มีการอธิบายถึงความหมายของความรู้ที่น่าสนใจดังนี้

The Webster (1997 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือการค้นหา หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคลซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลา

Bloom et al. (1956: p. 28 อ้างถึงใน นวรัตน์ พัฒโนทัย, 2555) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่องหรือเรื่องทั่วไปของมนุษย์โดยเน้นความจำ ซึ่งการเกิดความรู้ไม่ว่าระดับใดจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่ส่งผลเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจของบุคคล โดยมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่สั่งสม และจะส่งผลต่อการแสดงออกหรือการกระทำของมนุษย์

Hosper (n.d. อ้างถึงใน ศีลวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) อธิบายว่า ความรู้ นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือได้ฟังความรู้นี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐาน เป็นต้น กล่าวได้ว่าความรู้ เป็นเรื่องของการจำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก เหตุนี้ การจำได้จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยาและเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นตามลำดับ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างถึงใน อักษร สวัสดิ์, 2542) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยินและจำได้ ความรู้ในขั้นต้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีการแก้ไขปัญหา

โสภา ชูพิกุลชัย และอรทัย ชื่นมนุษย์ (2516 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง การรับรู้ จำ และเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ โดยเกิดจากประสบการณ์และทัศนคติ ประกอบขึ้นจากความรู้ต่าง ๆ ที่เคยได้เรียนมา เกี่ยวกับลักษณะของสิ่งนั้น ๆ บวกกับการตีค่าของสิ่งนั้นกับความรู้ที่มีอยู่

วิเชียร เกตุสิงห์ (2520 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

อนันต์ ศรีโสภ (2522 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) อธิบายว่า ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความจำในสิ่งที่มีประสบการณ์มาก่อนเป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษา ค้นคว้า สังเกตรวบรวมเป็นความจำเก็บไว้ และแสดงออกมาโดยการจำได้ ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ โดยแบ่งความรู้ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเฉพาะเป็นความรู้เกี่ยวกับความหมายของเนื้อหาและความรู้เกี่ยวกับความจริง เช่น เวลา เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ แหล่งกำเนิด เป็นต้น

ด้านที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับวิธี และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับลักษณะแบบแผนต่าง ๆ 2) ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้ม และการจัดลำดับ 3) ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและแบ่งประเภทของสิ่งต่าง ๆ และ 4) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการดำเนินงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ด้านที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวความคิด และโครงสร้างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับกฎ และการใช้กฎในการบรรยายคุณค่าหรือพยากรณ์ หรือตีความของสิ่งที่เราสังเกตเห็น และ 2) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง

กล่าวได้ว่า ความรู้เป็นความสามารถของมนุษย์ในการจำได้ หมายรู้ และเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยาและเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นตามลำดับ

1.1.2 ความหมายของความเข้าใจ

ความเข้าใจถือเป็นขั้นตอนหนึ่งของความรู้ที่ต้องใช้ความสามารถทางสมอง ตลอดจนทักษะที่สูงขึ้นของมนุษย์ผ่านการแสดงออกในรูปของทักษะต่าง ๆ ซึ่งอาจแบ่งแยกออกได้เป็น 3 รูปแบบคือ 1) การแปลความหมาย หมายถึง การจับใจความให้ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งที่สื่อความหมายหรือจากภาษาหนึ่งของการสื่อสารไปยังสื่ออีกรูปแบบหนึ่ง 2) การตีความหมาย หมายถึง การอธิบายความหมายหรือสรุปเรื่องราวโดยการจัดระเบียบใหม่ รวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาขึ้นใหม่ และ 3) การขยายความ เป็นการขยายเนื้อหาที่เหนือไปกว่าขอบเขตที่รู้ซึ่งเป็นการขยายขีดการอ้างอิงหรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล (นวรรตน์ พัฒโนทัย, 2555)

ในทางวิชาการได้มีการอธิบายถึงความหมายของความเข้าใจ ที่น่าสนใจไว้ดังนี้

Rosenberg & Hovland (1960: p. 4 อ้างถึงใน นวรรตน์ พัฒโนทัย, 2555) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความรับรู้ ความนึกคิด และความเชื่อตามทัศนคติ ซึ่งแสดงออกผ่านทาง การตั้งคำถามในรูปการพิมพ์หรือคำพูด

นวัตน์ พัฒโนทัย (2555) ได้อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่บุคคลนำความรู้ ความจำที่ได้ไปดัดแปลงปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความ จัดเรียง แยกแยะ เปรียบเทียบ แสดงความคิดเห็นของข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้

อนันต์ ศรีโสภ (2522 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง การเข้าใจความหมายของสิ่งนั้น ประกอบด้วย 1) การแปล ซึ่งหมายถึงการแปลจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่งโดยการรักษาไว้อย่างถูกต้อง 2) การตีความหมายซึ่งเป็นการอธิบายหรือเรียบเรียงเนื้อหาใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น และ 3) การขยายความข้อมูลที่มีอยู่ให้ไกลไปจากเดิม

ไพศาล หวังพานิช (2526) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่จะนำเอาความรู้ไปดัดแปลง เพื่อสามารถที่จะจับความ อธิบาย เปรียบเทียบย่อเรื่องราว ความคิด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจ เป็นความสามารถของบุคคลในการแปลความหรืออธิบายสิ่งที่ เป็นความรู้จนเกิดเป็นความเข้าใจ ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของการแปลความ ตีความ และการคาดคะเน

ธนพล สมัครการ (2550) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความจำไปดัดแปลงปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความ ตีความ อธิบาย จัดกลุ่ม จัดลำดับ จัดระบบ หรือทำการเปรียบเทียบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้

สงวน พรชัยสิริอรุณ (2543) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมในขั้นที่ต่อจากความรู้ ซึ่งต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะที่สูงขึ้นจนถึงระดับของการสื่อความหมาย โดยอาจกระทำได้ด้วยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษาหรือการใช้สัญลักษณ์ และมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลนั้นได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ แล้วจากการฟัง การเห็น การอ่าน หรือการเขียนก็ได้

กล่าวได้ว่า ความเข้าใจเป็นความสามารถของมนุษย์ในการนำความรู้ไปสื่อสารในรูปของทักษะต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจสิ่งนั้นอย่างเป็นเหตุเป็นผลนั่นเอง

1.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจ

เนื่องจากความเข้าใจเป็นขั้นตอนหนึ่งของความรู้ ในทางวิชาการจึงมีการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความเข้าใจไว้ดังนี้

Bloom et al. (1956 : p. 80 อ้างถึงใน นวัตน์ พัฒโนทัย, 2555) อธิบายว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าข้อมูลที่ได้รับ สามารถเขียนเรียบเรียงใหม่พร้อมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แปลความเปรียบเทียบความเห็นต่าง ๆ หรือคาดการณ์ผลของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ความเข้าใจจึงเป็นขั้นตอนที่ต่อจากความรู้ซึ่งเป็นการ

เกี่ยวข้องกับระหว่างสมองและทักษะความสามารถของมนุษย์ อันส่งผลต่อการตีความ แปลความ ขยายความที่มีความสัมพันธ์ต่อกันอีกระดับหนึ่งของมนุษย์ โดยความรู้ดังกล่าวต้องเกิดจากข้อมูลหรือประสบการณ์ที่เพียงพอ ความรู้จึงเป็นเรื่องของการวัดความรู้และความเข้าใจไปพร้อมกัน

สุวิทย์ อภิชัยดิษฐ์ (2545 อ้างถึงใน นวรัตน์ พัฒโนทัย, 2555) อธิบายว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับจากการศึกษาหรือการสังเกต แล้วนำมารวบรวมเป็นความจำเก็บสะสมไว้จนกระทั่งมีการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่ระลึกได้ หรือสิ่งที่จดจำสามารถสังเกตและวัดได้โดยอาศัยความสามารถและทักษะทางปัญญาของมนุษย์เอง โดยพฤติกรรมเหล่านี้จะอยู่ในรูปของการแปลความ การตีความ และการคาดคะเน ซึ่งเมื่อความรู้ความเข้าใจเกิดขึ้นจะส่งผลทำให้บุคคลนำเอามาใช้เป็นองค์ประกอบเพื่อตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 อ้างถึงใน ธนพล สมักรการ, 2550) กล่าวว่า ความรู้และความเข้าใจ คือ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมถึงความสามารถ ทักษะทางสติปัญญาและการใช้วิจารณญาณของมนุษย์ โดยเริ่มต้นจากระดับง่าย ๆ ก่อนหลังจากนั้นแล้วค่อยเพิ่มขีดความสามารถในการความคิดและพัฒนาสติปัญญาขึ้นตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปแล้ว ความรู้มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจของมนุษย์ โดยความรู้เป็นข้อเท็จจริงที่มนุษย์ได้รับจากสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ผ่านการสั่งสมเก็บสะสมไว้ โดยการระลึกหรือจำได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการแสดงออกหรือการกระทำ ตามความเข้าใจของมนุษย์ในรูปของทักษะต่าง ๆ นั่นเอง

1.2 ประเภทของความรู้และความเข้าใจ

การจำแนกประเภทของความรู้และความเข้าใจในปัจจุบัน อาจมีความหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้พิจารณา ในที่นี้ผู้เขียนขอจำแนกประเภทของความรู้และความเข้าใจตามลักษณะที่ปรากฏ และตามความซับซ้อนของความรู้และความเข้าใจ ดังนี้

1.2.1 การแบ่งประเภทของความรู้และความเข้าใจตามลักษณะที่ปรากฏ

การแบ่งประเภทของความรู้และความเข้าใจตามลักษณะที่ปรากฏ อาจจำแนกแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด (กองพัฒนาคุณภาพ, 2552) ดังนี้

1) ความรู้ที่เปิดเผย (Explicit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่รู้กันทั่วไป สามารถพบเห็นได้ในหนังสือ ตำรา สื่อต่าง ๆ และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

2) ความรู้ที่แฝงอยู่ในองค์กร (Embedded Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่แฝงอยู่ในรูปของกระบวนการทำงาน คู่มือ กฎเกณฑ์ กติกา ข้อตกลง ตารางการทำงาน บันทึกจากการทำงาน

3) ความรู้ที่ฝังลึกในตัวตน (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในความคิด ความเชื่อ ค่านิยมที่คนได้มาจากประสบการณ์ ข้อสังเกตที่สั่งสมมานานจากการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงจนเป็นความรู้ที่มีคุณค่าสูงแต่แลกเปลี่ยนยาก ความรู้ที่ฝังลึกไม่สามารถแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้ที่เปิดเผยได้ทั้งหมด แต่จะต้องเกิดจากการเรียนรู้ผ่านความเป็นชุมชน เช่น การสังเกต การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการทำงาน

1.2.2 การแบ่งประเภทของความรู้และความเข้าใจตามความซับซ้อน

อุทุมพร ทองอุไทย (2533 อ้างถึงใน ชิดหทัย ภัทรธยานนท์, 2542) ได้จำแนกความรู้ออกเป็น 3 ประเภทโดยเรียงลำดับจากที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด ดังนี้

1) ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of specific) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งเฉพาะโดยเน้นความหมายในเชิงรูปธรรม ซึ่งอาจแบ่งแยกย่อยออกได้เป็น 2 กรณีคือ

1.1) ความรู้ศัพท์เฉพาะ (Knowledge of terminology) อันเป็นความรู้เฉพาะบางอย่างทั้งด้านภาษาและมิใช่ภาษา รวมทั้งการรู้ถึงสัญลักษณ์ที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

1.2) ความรู้ข้อเท็จจริงเฉพาะสิ่ง (Knowledge of specific facts) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงเหตุการณ์ บุคคล สถานที่ ฯลฯ โดยเฉพาะเจาะจงอย่างถูกต้อง

2) ความรู้เกี่ยวกับวิถีและวิธีการจัดการหรือดำเนินการกับสิ่งเฉพาะอย่าง (Knowledge of way and means of dealing with specifics) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงวิถีทางในการจัดระเบียบทางการศึกษา การตัดสินใจ การวิพากษ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้าลำดับผลที่ได้ตามเวลา โดยความรู้ดังกล่าวจัดว่าอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรมซึ่งอยู่ระหว่างความรู้เฉพาะสิ่งกับความรู้ทั่วไป ซึ่งอาจแบ่งแยกย่อยออกได้เป็น 5 กรณี ได้แก่

2.1) ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of conventions) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงวิถีทางของการกระทำ การจัดการ การนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์เพื่อสื่อความหมายต่าง ๆ

2.2) ความรู้เรื่องแนวโน้มและลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of trends and sequence) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงกระบวนการ ทิศทาง และการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

2.3) ความรู้เรื่องการจัดจำพวกและประเภท (Knowledge of classification and categories) หมายถึง ความสามารถในการระลึกเรื่องชั้นต่าง ๆ รวมถึงการจัดเรียงเรียงซึ่งเป็นขั้นพื้นฐานของสาขาวิชาที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการโต้แย้งหรือปัญหาที่กำหนดให้

2.4) ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of criteria) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการ ตลอดจนความคิดเห็นและการปฏิบัติที่ได้รับการทดสอบหรือได้รับการตัดสิน

2.5) ความรู้เรื่องระเบียบวิธี (Knowledge of methodology) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงวิธีการสอบสวน เทคนิค และกระบวนการที่ใช้ในบางสาขาเพื่อสืบสวนปัญหาหรือปรากฏการณ์บางอย่างโดยเน้นความรู้ของแต่ละบุคคลในแง่ของวิธีการมากกว่าความสามารถในการใช้วิธีการ

3) ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of the universals and abstractions in a field) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงเรื่องแผนและรูปแบบสำคัญของปรากฏการณ์ ตลอดจนความคิดซึ่งมีการจัดเก็บรวบรวมไว้ โครงสร้าง และข้อสรุปต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสาขาวิชา ซึ่งอาจแยกย่อยแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

3.1) ความรู้เรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of principle and generalization) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงเรื่องความเป็นนามธรรมบางอย่าง โดยเห็นผลมาจากการสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรมและมีคุณค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนายหรือกำหนดทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.2) ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of theories and structures) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงเรื่องหลักการและข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของเรื่องอันแสดงให้เห็นถึงภาพพจน์ ปัญหา หรือความซับซ้อนได้อย่างชัดเจน ครอบคลุม และเป็นระบบอย่างเป็นนามธรรมมากที่สุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการแสดงความสัมพันธ์และจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุปแล้ว การจำแนกประเภทของความรู้และความเข้าใจตามลักษณะที่ปรากฏ และตามความซับซ้อนของความรู้และความเข้าใจซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปจนถึงซับซ้อนมากที่สุดตามศักยภาพความสามารถของมนุษย์นั่นเอง

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้และความเข้าใจ

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความรู้และความเข้าใจ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญาและองค์ประกอบที่มีมิใช่ด้านสติปัญญา ได้แก่

องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้สามารถแยกพิจารณาโดยแบ่งออกเป็น ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้ (สมหมาย คลังพหล, 2553)

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1) ระดับการศึกษา โดยการศึกษาจะทำให้บุคคลมีความรู้และมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ซึ่งจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการแสดงออกของบุคคลนั้น
- 2) ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป
- 3) สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่บุคคลนั้นมีต่อผู้อื่นและสังคม
- 4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและส่งผลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของบุคคลนั้น

1.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) ครอบครัว หมายถึง การสะสมความรู้โดยทางตรงหรือทางอ้อมจากกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความปลอดภัยและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น
- 2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยกลุ่มดังกล่าวจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อบุคคลนั้น เพราะเมื่อบุคคลนั้นอยู่ในกลุ่มหรือสังคมโดยอ้อมต้องการเรื่องการยอมรับ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและสังคมนั้นจึงเป็นสิ่งที่บุคคลนั้นพึงกระทำเสมอ
- 3) สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งสื่อมวลชนเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของบุคคลเป็นอย่างมาก

กล่าวได้ว่า ระดับความรู้และความเข้าใจของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่หรือมีความเกี่ยวข้องกับตนเอง

1.4 ระดับความรู้และความเข้าใจ

เนื่องจากความรู้เป็นข้อเท็จจริงที่มนุษย์ได้รับจากสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ผ่านการสัมผัสเก็บสะสมไว้โดยการระลึกหรือจำได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการแสดงออกหรือการกระทำตามความเข้าใจของมนุษย์ในรูปของทักษะต่าง ๆ โดยในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของมนุษย์ว่าประกอบด้วยความรู้ตาม

ระดับต่าง ๆ โดยอาจแบ่งแยกออกได้เป็น 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในชั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป และได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้ (อัภษร สวัสดิ์, 2542; ศีลวัต ศรีสวัสดิ์, 2552)

1.4.1 **ความรู้หรือความจำ (Knowledge Memory)** หมายถึง ความสามารถในการจดจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความเรื่องนั้น ๆ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนถึงความจำที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

- 1) ความรู้เฉพาะเรื่องเฉพาะอย่าง เป็นการระลึกข้อสนเทศในส่วนย่อยเฉพาะอย่างที่ย่อยได้โดด ๆ
- 2) ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และความหมายของคำ
- 3) ความรู้เกี่ยวกับความจริงเฉพาะอย่าง เช่น รู้วัน เดือน ปี เหตุการณ์สถานที่ เป็นต้น
- 4) ความรู้เกี่ยวกับวิถีทาง วิธีดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ
- 5) ความรู้ในเรื่องระเบียบ แบบแผน ประเพณี
- 6) ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้ม และระดับก่อนหลัง
- 7) ความรู้ในการแยกประเภทและจัดหมวดหมู่
- 8) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์
- 9) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและกระบวนการ
- 10) ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวคิดและโครงสร้าง
- 11) ความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อสรุปทั่วไป
- 12) ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง

1.4.2 **ความเข้าใจ (Comprehensive)** หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ทั้งภาษา รหัส สัญลักษณ์ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งแบ่งแยกได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

- 1) การแปลความ ซึ่งเป็นการจับใจความให้ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งที่สื่อความหมาย หรือจากภาษาหนึ่งของการสื่อสารไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง
- 2) การตีความหมาย ซึ่งเป็นการอธิบายความหมายหรือสรุปเรื่องราวโดยการจัดระเบียบใหม่ รวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาใหม่
- 3) การขยายความ ซึ่งเป็นการขยายเนื้อหาที่เหนือกว่าขอบเขตที่รู้ เป็นการขยายขีดการอ้างอิง

1.4.3 การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการนำเอาสิ่งที่ประสบมา เช่น แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์หรือนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิมไปแก้ปัญหาแปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิด รวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

1.4.4 การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนประกอบย่อยต่างๆ เพื่อหาความสัมพันธ์ สร้างหลักการหรือทฤษฎีเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจและการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กันรวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบ ปกติย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างแท้จริง โดยการวิเคราะห์ก็ยังอาจจำแนกแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ส่วนประกอบ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นหน่วยต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบที่อยู่ในสิ่งที่สื่อความหมาย
- 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการแยกการประสานหรือความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในสิ่งที่สื่อความหมาย
- 3) การวิเคราะห์หลักการในเชิงการจัดดำเนินงาน เป็นการชี้ให้เห็นถึง ระบบการจัดการ และวิธีการรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

1.4.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการนำเรื่องราวหรือส่วนประกอบย่อยมารวมไว้เป็นเรื่องเดียวกัน โดยการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น โดยการสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน โดยจะต้องอาศัย

กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้ ซึ่งการสังเคราะห์ยังอาจจำแนกแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การสังเคราะห์ข้อความ เป็นการผูกข้อความขึ้นโดยการพูดหรือเขียน เพื่อสื่อความคิดความรู้สึก หรือประสบการณ์ไปยังผู้อื่น
- 2) การสังเคราะห์แผนงาน เป็นการพัฒนาหรือเสนอแผนการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่คิดทำขึ้นเอง
- 3) การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการพัฒนาหรือสร้างชุดของความสัมพันธ์เชิงนามธรรมขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องจำแนกหรืออธิบายข้อมูลหรือปรากฏการณ์บางอย่างจากข้อความเบื้องต้น

1.4.6 การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การวินิจฉัยหรือการตีราคาอย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งเป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงทั้งภายนอกและภายในว่าอะไรดีหรือไม่ดีอย่างไรบนพื้นฐานของการใช้หลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ การประเมินค่าจึงเป็นความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างโดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผลจัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการประเมินค่ายังอาจจำแนกแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) การประเมินตามเกณฑ์ภายใน เป็นการประเมินค่าความถูกต้องของวัสดุ อุปกรณ์ ข้อความ เหตุการณ์ตามคุณสมบัติประจำตัวของอุปกรณ์ ข้อความ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- 2) การประเมินค่าตามกฎเกณฑ์ภายนอก เป็นการประเมินค่าโดยอ้างอิงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากระดับความรู้ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น เราอาจแบ่งโครงสร้างความรู้ ออกได้เป็น 4 ระดับคือ (กองพัฒนาคุณภาพ, 2552)

ระดับที่หนึ่ง ความรู้เชิงทฤษฎี (Know-What) เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริงโดยมักจะพบในผู้ที่สำเร็จการศึกษามาใหม่ ๆ ที่มีความรู้ โดยเฉพาะความรู้ที่จำมาได้จากความรู้ขัดแย้งจากการได้เรียนมาก่อน

ระดับที่สอง ความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงบริบท (Know-How) เป็นความรู้เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง ภายใต้สภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนสามารถนำเอาความรู้ขัดแย้งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้

ระดับที่สาม ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล (Know-Why) เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

ระดับที่สี่ ความรู้ในระดับคุณค่าและความเชื่อ (Care-Why) เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ขับเคลื่อนมาจากภายในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์ ความรู้ที่ตนเองมีอยู่กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้นมาใหม่ได้

1.5 การทดสอบวัดความรู้

การวัดความรู้ เป็นการวัดสมรรถภาพสมองด้านการระลึกออกของความจำของมนุษย์เกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์ หรือเคยรู้เห็นและที่ทำมาก่อนโดยซึ่งผู้ทำการวัดสามารถใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็นคำถามได้ ลักษณะคำถามอาจจะแตกต่างกันไปตามชนิดของความรู้หรือความจำ อย่างไรก็ตามคำถามการวัดความรู้หรือแบบทดสอบความรู้จะมีลักษณะร่วมประการหนึ่ง คือเป็นคำถามที่ให้ระลึกถึงเรื่องราวและประสบการณ์ที่ผ่านมาที่จำได้ไว้ก่อนแล้วไม่ว่าจะอยู่ในรูปของคำศัพท์ นิยาม ทฤษฎี ระเบียบ แบบแผน หรือหลักการต่าง ๆ (ศิลาวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) ซึ่งการทดสอบวัดความรู้ อาจแยกพิจารณาโดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นคือ รูปแบบทดสอบความรู้ และขั้นตอนของการทดสอบวัดความรู้ ซึ่งจะได้พิจารณาตามลำดับดังนี้

1.5.1 รูปแบบทดสอบความรู้

ในทางปฏิบัติ แบบทดสอบความรู้อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ (นวรรตน์ พัฒโนทัย, 2555)

ประเภทที่หนึ่ง แบบปากเปล่า (Oral Test) ซึ่งเป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคล มักใช้ได้ผลดีหากมีผู้เข้าร่วมสอบจำนวนน้อย เนื่องจากต้องใช้เวลาสามารถถามได้ละเอียดเพราะสามารถตอบโต้กันได้

ประเภทที่สอง แบบเขียนตอบ (Paper-Pencil Test) ซึ่งเป็นการทดสอบที่พัฒนามาจากการทดสอบแบบปากเปล่า เนื่องจากมีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมาก โดยอาจแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบย่อย ดังนี้

1) แบบเรียงความ (Essay Type) เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบสามารถรวบรวม เรียบเรียงคำพูดของตนเอง สามารถแสดงทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดได้อย่างมีอิสระภายใต้ขอบเขตเรื่องที่กำหนดให้ การทดสอบเช่นนี้สามารถใช้วัดพฤติกรรมและด้านการสังเคราะห์ได้เป็นอย่างดี แต่มีข้อเสียคือการให้คะแนนทำให้มีความเป็นปรนัยได้ยาก

2) แบบจำกัดคำตอบ (Fix – Response Type) เป็นการสอบที่มีคำตอบถูกภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบประเภทนี้อาจแยกย่อยแบ่งออกได้เป็น 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

ประเภทที่สาม แบบปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริง ๆ

1.5.2 ขั้นตอนของการทดสอบวัดความรู้

สุมาลี จันทรชลอ (2542 อ้างถึงใน ธรรมชาติ สืบสินธุ์สกุลไชย, 2547) ได้อธิบายถึงการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้เพื่อวัดความสามารถของบุคคลตามระดับความรู้ 6 ชั้น จากขั้นตอนที่ง่ายที่สุดไปยังขั้นตอนที่ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การวัดจากระดับความรู้ความจำ ซึ่งถือเป็นการวัดความสามารถระดับต่ำสุด การถามเพื่อวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการให้ระลึกถึง (Recall) ทั้งในสิ่งที่เป็นการเฉพาะเจาะจงและทั่วไป โดยคำถามที่ใช้วัดระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามแบบความจำเนื้อเรื่อง ข้อคำถามวัดความจำวิธีการดำเนินการ และข้อคำถามวัดความจำความรู้รวบยอด

2) การวัดจากระดับความเข้าใจ เป็นการวัดความสามารถที่สูงกว่าระดับความรู้ความจำ โดยผู้ตอบต้องมีความรู้ความจำเป็นพื้นฐานมาก่อนจึงจะมีความเข้าใจ คำถามจะไม่ตรงตามตำราหรือสิ่งที่สอนไว้ แต่จะโยงความรู้ที่เรียนมาสัมพันธ์กับคำถามแล้วเปลี่ยนเป็นคำตอบใหม่ ภาษาหรือสำนวนใหม่ รูปแบบใหม่ ๆ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามวัดความสามารถในการแปลความ ความสามารถในการตีความ และความสามารถในการขยายความ

3) การวัดจากระดับการนำไปใช้ เป็นการวัดความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้หรือแก้ไขปัญหามิใช่เหตุการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามวัดการนำไปใช้

4) การวัดจากระดับวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะ หรือแจกแจงรายละเอียดของเรื่องราว ความคิด การปฏิบัติออกเป็นระดับย่อย ๆ โดยอาศัยหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อค้นพบข้อเท็จจริงและคุณสมบัติบางประการ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามวัดการวิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์และหลักการ

5) การวัดจากระดับสังเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการรวบรวมและผสมผสานรายละเอียดปลีกย่อยของข้อมูล สร้างเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม ความสามารถดังกล่าวเป็นพื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามวัดการสังเคราะห์ข้อความ แผนงาน และความสัมพันธ์

6) การวัดจากระดับประเมินค่า เป็นการวัดความสามารถในการสรุปคุณค่า หรือตีราคาเกี่ยวกับเรื่องราว ความคิด พฤติกรรมว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไร เพื่อจุดประสงค์บางประการ คำถามที่ใช้วัดระดับนี้ ได้แก่ ข้อคำถามวัดการประเมินโดยเกณฑ์ภายใน และภายนอก

กล่าวโดยสรุปแล้ว การทดสอบวัดความรู้ เป็นวิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าบุคคล นั้น ๆ มีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวได้ถูกต้องหรือไม่ และยังเป็น การแนะนำให้บุคคลนั้นทราบอีกด้วย ว่าสิ่งใดควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ และเมื่อบุคคลมีความรู้มากยิ่งขึ้นก็จะทำให้บุคคลนั้นสามารถ เลือกปฏิบัติหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นด้วย

2. ความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์

การพิจารณาเรื่องความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ในหัวข้อนี้ อาจแยกพิจารณาโดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นสำคัญคือ กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ และความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งจะได้พิจารณาตามลำดับต่อไปนี้

2.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ในช่วงปี พ.ศ. 2558 กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2558 ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ภายใต้กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตร หรือปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตในสาขาวิชา รัฐ ประศาสนศาสตร์ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ฉบับดังกล่าวนี้ได้กำหนดลักษณะของสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้าน ทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายของรัฐ ซึ่งรวมถึงการสร้างควมตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้การ บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้ง เน้นแนวคิดและกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานภาครัฐ ในแง่ของการผลิตบัณฑิตนั้น พบว่า ใน สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้

ปัญหา และทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่าง ๆ ดังนั้น คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

2.2 ความรู้กับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดประเด็นเรื่องความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ให้เป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

2.2.1 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ในข้อที่ 4.2 ซึ่งระบุว่า บัณฑิตในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์

2.2.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ส่งผลทำให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 อย่างน้อย 5 ด้านได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) ในแง่ของความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) นั้นเป็นไปตามข้อ 5.2 มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) ซึ่งวางแนวทางให้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการผลิตที่มีคุณภาพ โดยมุ่งสร้างบัณฑิตในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงมีความรู้และความเข้าใจถึงความก้าวหน้าของความรู้ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอด องค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์อีกด้วย

2.2.3 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญรวมทั้งสิ้น 5 องค์ความรู้ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ดังต่อไปนี้

2.2.3.1 กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบขององค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ในองค์การการพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหาร จัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายในการบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่ากลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดการองค์การ ทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การทั้งใน ส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์การได้

2.2.3.2 กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือก สาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่าง ๆ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผน และการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่ากลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ติดตาม และประเมินนโยบายและโครงการสาธารณะด้านต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียน สามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคมตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายและโครงการสาธารณะอันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

2.2.3.3 กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหาร จัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การ

บริหารค่าจ้างเงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหาร จัดการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ ทั้งนี้ องค์การหมายรวมทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ องค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่ากลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในการงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การได้

2.2.3.4 กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศกฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็น ผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณะแนวใหม่ การจัดทำและการส่งมอบ บริการสาธารณะ ธรรมมาภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์กับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่ากลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหาร จัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

2.2.3.5 กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่าย ภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่น เป็นต้น ในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่ากลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะ

เป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถ ประยุกต์ใช้ในการท างานและระบบการเงินการคลังขององค์การที่ไปปฏิบัติงานได้

2.2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งทางหลักสูตรจะต้องทำการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน โดยอาศัยเทคนิคหรือวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาค การสอบ ปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน เป็นต้น ในแง่ของการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่าอาจใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและการนำเสนอด้วยวาจา ทั้งนี้ ทางหลักสูตรจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เทียบตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

3. ความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การพิจารณาเรื่องความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในหัวข้อนี้อาจแยกพิจารณาโดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นคือ การจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งจะได้พิจารณาตามลำดับ ดังนี้

3.1 การจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ดำเนินการสอนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภายใต้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 และในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และกลายเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ การปรับปรุงหลักสูตรในปีพุทธศักราช 2555 จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบโจทยในการพร้อมรับต่อความเคลื่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงที่เชื่อมโยงกันทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมให้ทุก ๆ ภาคส่วนจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อสังคมประเทศที่มีศักยภาพและสัมฤทธิ์ผลที่ยั่งยืน ประกอบกับเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย มีอิสระการใช้หรือควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นเอง รวมถึงมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล มีสำนึกในส่วนรวมหรือมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคลากรภาครัฐหรือแม้กระทั่งบุคลากรที่ไม่ได้อยู่ในองค์กรภาครัฐแต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรหรือประโยชน์ของสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงได้เกิดขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อย 3 ประการคือ ประการแรก เพื่อผลิตบัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการประกอบอาชีพ ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศ ประการที่สอง เพื่อให้บัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีความตระหนักและสนใจปรากฏการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และประการที่สาม เพื่อให้บัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เกิดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและท้องถิ่น จากที่ได้กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางรัฐประศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

3.2 ความรู้กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดประเด็นเรื่องการมีความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ให้เป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

3.2.1 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ไว้ว่า นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านรัฐประศาสนศาสตร์และมีทักษะในการประกอบอาชีพไปปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งทางหลักสูตรได้ให้ความสำคัญต่อการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากหมวดที่ 4 ข้อที่ 1 ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาซึ่งได้กำหนดว่าเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทางหลักสูตรจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การทบทวนบทเรียน การฝึกทักษะนอกเวลาเรียน รวมถึงการจัดให้มีรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งกลยุทธ์เหล่านี้จะมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

3.2.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ส่งผลทำให้หลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในแง่ของความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่าในหมวด 4 ข้อ 2.2.1 ว่าด้วยการพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ได้กำหนดว่าหลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ รวมทั้งมีความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้บัณฑิตจะต้องมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

3.2.3 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยหมวดเฉพาะด้าน ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเนื้อหา กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งสิ้น 92 หน่วยกิต โดยในส่วนของกลุ่มวิชาเนื้อหา ประกอบด้วย (1) กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน (2) กลุ่มวิชานโยบายสาธารณะและการ

วางแผน (3) กลุ่มวิชาการบริหารจัดการท้องถิ่น (4) กลุ่มวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชาดังที่กล่าวมาจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ ซึ่งในหมวดที่ 4 ข้อ 2.2.2 ได้กำหนดกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้ไว้ดังนี้ คือ 1) เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างบูรณาการและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนเป็น 2) มีการจัดกิจกรรมอบรมทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา 3) มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของเนื้อหาสาระได้ และ 4) ให้ความสำคัญกับแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายจากชุมชนและท้องถิ่น

3.2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดวิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน โดยอาศัยเทคนิคหรือวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาค การสอบ ปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน เป็นต้น ในแง่ของการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ พบว่าในหมวด 4 ข้อ 2.2.3 กำหนดให้มีการประเมินนักศึกษาจากผลการทดสอบ และพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังให้นักศึกษามีการประเมินตนเองและให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันประเมินอีกด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมหมาย คลังพล (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน กรณีศึกษากรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ ตำแหน่งงาน ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน และวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในในด้านต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในในด้านต่าง ๆ สำหรับระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในในด้านการดำเนินงานและด้านการเงินและบัญชี

ณัฐกานต์ พ่อคำ และปภัสสะรา เจริญสุขา (2556) ทำการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กรสีเขียวของประชาชน ณ เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา และรายได้ที่

ต่างกัน มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจต่อภาพลักษณ์องค์กรสีเขียวของประชาชน ณ เขตกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน แต่มีผลต่อระดับความพึงพอใจที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กรสีเขียวของประชาชน ณ เขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

นวรรตน์ พัฒโนทัย (2555) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลทางระบบคอมพิวเตอร์ กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่ใช้คอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลทางระบบคอมพิวเตอร์ อยู่ในเกณฑ์มีความรู้ร้อยละ 68.6 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันจะทำให้ความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลทางระบบคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์การทำงาน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ที่แตกต่างกันจะทำให้ความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลทางระบบคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

ศิลาวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 05 ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว สถานะของการอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ระดับการศึกษา พื้นฐานการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ทำงาน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การออมเงิน และการบริจาคทรัพย์เพื่อสาธารณประโยชน์ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ได้แก่ เพศ ถิ่นที่กำเนิด ถิ่นที่เติบโต ศาสนา ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับการอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาระหนี้สิน สถานภาพทางสังคม ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และการอาศัยในชุมชนที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

ชาญ กลิ่นซ้อน (2550) ทำการศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคริสเตียน ผลการศึกษา พบว่า เจตคติต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทำการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ และคณะวิชาที่แตกต่างกันมีเจตคติต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระดับชั้นปีที่แตกต่างกันมีเจตคติต่อการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เพศที่

แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน แต่ระดับชั้นปี และคณะวิชาที่แตกต่างมีพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปานทิพย์ เรืองอร่าม (2551) ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ซึ่งมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน จะมีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ในขณะที่นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนที่ต่างกัน จะมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผู้เรียนไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้นักศึกษาที่เรียนสาขาต่างกัน จะมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า ด้านผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนไม่แตกต่างกัน

รัชชัย ศุภดิษฐ์ (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโท ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554 ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ คณะที่ศึกษาในระดับปริญญาโท ที่ตั้งสถานศึกษาในระดับปริญญาโท การได้รับทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท แผนการศึกษาในระดับปริญญาโท ระยะเวลาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาในระดับปริญญาโท และการได้รับเกียรตินิยมในระดับปริญญาตรี เป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าความรู้นั้นมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลในหลาย ๆ ปัจจัย โดยเฉพาะปัจจัยด้านเพศ ที่ตั้งสถานศึกษา พื้นฐานการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนหรือการได้รับทุนการศึกษา ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยนำมากำหนดในกรอบแนวคิดการวิจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนที่ตั้งสถานศึกษา ผู้วิจัยจะใช้ตัวแปรภูมิภาคเป็นพื้นฐานการศึกษา ผู้วิจัยจะใช้ตัวแปรลักษณะสถานศึกษาก่อนเข้าเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจะใช้ตัวแปรเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่าความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิภาค ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย โดยได้ระบุประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังรายละเอียดนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 99 คน ที่ จำแนกตามกลุ่มเรียนได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มเรียน	จำนวนนักศึกษา (คน)
5641101A	37
5641101B	35
5641101C	27
รวม	99

ที่มา: ระบบบริการการศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2559)

ดังนั้น ขนาดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ 99 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ตอนที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล และใช้เป็นแบบทดสอบในตอนที่ 2-4 โดยตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตอนที่ 3 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น และตอนที่ 4 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล รวม 5 ข้อ ได้แก่ เพศ ภูมิฐานะ ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน เป็นคำถามปลายปิดในรูปแบบการตรวจรายการ (Check list) ส่วนรายได้ ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน เป็นลักษณะคำถามที่ให้ผู้ตอบระบุตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่และไม่ใช่) ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{10 - 1}{3} = 3$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นดังนี้

ได้คะแนน 8 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์สูง

ได้คะแนนระหว่าง 5-7 คะแนน แสดงว่ามีความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ปานกลาง

ได้คะแนนไม่เกิน 4 คะแนน แสดงว่ามีความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ต่ำ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่และไม่ใช่) ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น เป็นดังนี้

ได้คะแนน 3.68 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น สูง

ได้คะแนนระหว่าง 2.34 - 3.07 คะแนน แสดงว่ามีความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ปานกลาง

ได้คะแนนไม่เกิน 2.33 คะแนน แสดงว่ามีความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ต่ำ

ตอนที่ 4 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่และไม่ใช่) ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ เป็นดังนี้

ได้คะแนน 3.68 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้สูง

ได้คะแนนระหว่าง 2.34-3.67 คะแนน แสดงว่ามีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ปานกลาง

ได้คะแนนไม่เกิน 2.33 คะแนน แสดงว่ามีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ต่ำ

การสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยนำมาใช้ ประกอบด้วยศึกษาวัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดหัวข้อที่จะถาม รวบรวมข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ กำหนดคำตอบของคำถามปลายปิด พิจารณาความเหมาะสมของข้อความและคำตอบ พิจารณาความเหมาะสมโดยรวม นำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ปรับปรุงข้อความและคำตอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาคคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างเครื่องมือวิจัยเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่ได้ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบคำถามที่ตั้งขึ้นในด้านความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่ใช้สำหรับตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว แล้วนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงและแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดไม่ตรง

หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า มีจำนวนข้อคำถามที่ผ่าน 20 ข้อ

เมื่อได้ข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน โดยเป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่และไม่ใช่) ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าความเชื่อมั่นจากสูตร Kuder-Richardson 20 (KR-20) ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 (สุวิมล ติรภานันท์, 2549; เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2551) โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

สูตรหาค่าความยากง่าย (p)

$$P = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

P	หมายถึง	ค่าความยากง่าย
R _H	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
R _L	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
N _H	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูง
N _L	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนต่ำ

สูตรค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_H \text{ or } N_L}$$

r	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนก
R _H	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
R _L	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
N _H	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูง
N _L	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มคะแนนต่ำ

สูตรการหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตร Kuder-Richardson 20 (KR-20)

$$r_{KR-20} = \left| \frac{K}{K-1} \right| \left| 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right|$$

r_{KR-20}	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K	หมายถึง	จำนวนข้อทั้งหมดของแบบทดสอบ
p	หมายถึง	ค่าความยากง่ายในแต่ละข้อ (สัดส่วนที่ตอบถูก)
q	หมายถึง	สัดส่วนที่ตอบผิด (1-p)
s^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.53-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.53 ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นผู้วิจัยใช้สูตร Kuder-Richardson 20 (KR-20) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 หมายความว่าเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบในการวิจัยครั้งนี้เป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงกับทีมผู้ช่วยนักวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มประชากร ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นดำเนินการใน 2 รูปแบบ คือ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มประชากร และผู้วิจัยให้ผู้ช่วยนักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากร
3. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ จากนั้นจึงลงรหัสข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกฉบับแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัสข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

2. ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ)

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

2.2 ระดับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเกณฑ์การวัดระดับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{10 - 1}{3} = 3.00$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้ในหลักการ และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์

ช่วงคะแนน	ระดับความรู้ในหลักการ และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์
7.01 – 10.00	สูง
4.01 – 7.00	ปานกลาง
0.00 – 4.00	ต่ำ

2.3 ระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น โดยเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไป

ประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหของท้องถิ่น ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหของท้องถิ่น ดังตาราง 3.3

ตาราง 3.3 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหของท้องถิ่น

ช่วงคะแนน	ระดับความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหของท้องถิ่น
3.68 - 5.00	สูง
2.34 - 3.67	ปานกลาง
0.00 - 2.33	ต่ำ

2.4 ระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ โดยเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังตาราง 3.4

ตาราง 3.4 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์
ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

ช่วงคะแนน	ระดับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้ เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้
3.68 – 5.00	สูง
2.34 – 3.67	ปานกลาง
0.00 – 2.33	ต่ำ

2.5 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยเกณฑ์การวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยการกำหนดช่วงจากค่าพิสัย ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{20 - 1}{3} = 6.33$$

ดังนั้น เกณฑ์การวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ดังตาราง 3.5

ตาราง 3.5 ช่วงคะแนนเพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ช่วงคะแนน	ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของ นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา
13.68 – 20.00	สูง
7.34 – 13.67	ปานกลาง
0.00 – 7.33	ต่ำ

3. สถิติไคสแควร์ (chi-square: χ^2) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา และลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน และเมื่อผลการวิเคราะห์พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อไปเพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Contingency Coefficient

4. สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson correlation: r) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของเพ็คและคณะ (Peck et al, 1993 อ้างถึงใน ไชยา เกษารัตน์, 2558) ดังนี้

มากกว่า ± 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
± 0.50 ถึง ± 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
น้อยกว่า ± 0.50	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา
ประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา
วิชาประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้า
เรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม
ประชากรจำนวน 99 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยจำแนก
เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา
ประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับ
ปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชาประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วน
บุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มประชากรจำนวน 99 คน ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา
วิชาประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2559
โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะ
สถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
1. ชาย	52	52.5
2. หญิง	47	47.5
ภูมิลำเนา		
1. Zone 1 (ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา)	49	49.5
2. Zone 2 (นอกเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา)	50	50.5
ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน		
1. โรงเรียนรัฐ	78	78.8
2. โรงเรียนเอกชน	21	21.2
รายได้ต่อเดือนของครอบครัว		
1. ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน	21	21.2
2. 10,001-20,000 บาทต่อเดือน	44	44.4
3. 20,001-30,000 บาทต่อเดือน	18	18.2
4. 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป	16	16.2
$\mu = 22,293.33, \sigma = 15,201.73, \text{Min} = 8,000.00, \text{Max} = 90,000.00$		
เกรดเฉลี่ยปัจจุบัน		
1. ไม่เกิน 2.50	40	40.4
2. 2.51-2.99	35	35.4
3. 3.00 ขึ้นไป	24	24.2
$\mu = 2.71, \sigma = 0.45, \text{Min} = 1.96, \text{Max} = 3.95$		
รวม	99	100.00

จากตาราง 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 99 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.5 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 50.5 และอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 49.5 ก่อนเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนรัฐ คิดเป็นร้อยละ 78.8 ในขณะที่เป็นโรงเรียนเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ส่วนรายได้ต่อเดือนของครอบครัวของ

นักศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และมีรายได้ตั้งแต่ 30,001บาทต่อเดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.2 ตามลำดับ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 22,293.33 บาท รายได้ต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 8,000 บาท และรายได้ต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 90,000 บาท และเกรดเฉลี่ยปัจจุบันของนักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงไม่เกิน 2.50 คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาอยู่ในช่วง 2.51-2.99 คิดเป็นร้อยละ 35.4 และมีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.2 ตามลำดับ โดยนักศึกษามีเกรดเฉลี่ยเฉลี่ยอยู่ที่ 2.71 เกรดเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.96 และเกรดเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.95

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้วิจัยได้จำแนกประเด็นความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ใน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาใน ด้านความรู้ ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี ประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสน ศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ โดยแบ่งระดับความรู้ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง ระดับปานกลาง และ ระดับต่ำ โดยในภาพรวม ประกอบด้วย 20 คะแนน ระดับความรู้สูง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 13.68- 20.00 คะแนน ระดับความรู้ปานกลาง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 7.34-13.67 คะแนน และระดับ ความรู้ต่ำ จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0.00-7.33 คะแนน ในประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 10 คะแนน ระดับความรู้สูง จะ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 7.01-10.00 คะแนน ระดับความรู้ปานกลาง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 4.01-7.00 คะแนน และระดับความรู้ต่ำ จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0.00-4.00 คะแนน ประเด็นที่ 2 มี ความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำ ผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 5 คะแนน ระดับความรู้สูง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน ระดับความรู้ปานกลาง จะมีคะแนนอยู่ ระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน และระดับความรู้ต่ำ จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0.00-2.33 คะแนน และ ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น

ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ประกอบด้วย 5 คะแนน ระดับความรู้สูง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน ระดับความรู้ปานกลาง จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน และระดับความรู้ต่ำ จะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0.00-2.33 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 4.2-5

ตาราง 4.2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม

ตัวแปร	μ	σ	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	ระดับ ความรู้
ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	6.81	1.58	10.00	1.00	ระดับ ปานกลาง
ประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไป ประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้ อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	3.30	0.95	5.00	2.00	ระดับ ปานกลาง
ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณา การความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับ ความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	3.88	0.84	5.00	1.00	ระดับสูง
ภาพรวม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	13.99	2.57	20.00	7.00	ระดับสูง

จากตาราง 4.2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม ซึ่งมีคะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน พบว่า ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.99 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 7 คะแนน เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) มีระดับความรู้

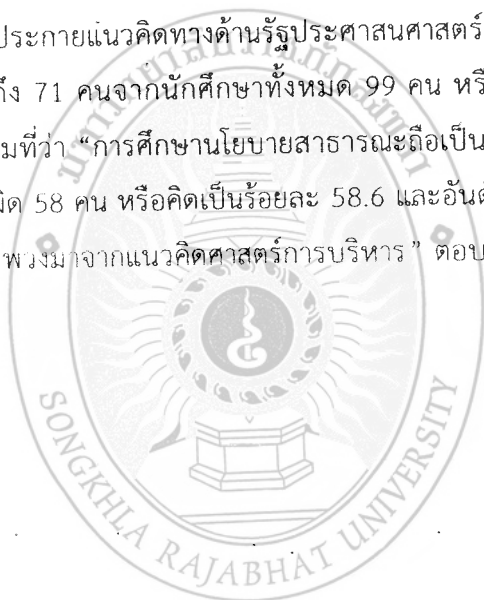
ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน ในขณะที่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) และประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) มีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองประเด็น โดยประเด็นที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.81 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน และประเด็นที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2 คะแนน

ตาราง 4.3 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตัวแปร	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ทางการบริหารจัดการ จัดการงานสาธารณะ	98	99.0	1	1.0
2. Woodrow Wilson เป็นผู้จุดประกายแนวคิด ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์	92	92.9	7	7.1
3. รัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ	74	74.7	25	25.3
4. บทความที่มีบทบาทในการจุดประกายแนวคิด ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีชื่อว่า “The Public Administration”	28	28.3	71	71.7
5. Nicholas Henry ได้จำแนกพัฒนาการทางด้าน รัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 5 paradigm โดน หนึ่งในนั้นคือ รัฐประศาสนศาสตร์คือ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์	50	50.5	49	49.5
6. งานเขียนที่สนับสนุนแนวคิดการบริหารแยกออก จากการเมือง ได้แก่ Politics and Administration ของ Goodnow (1900)	81	81.8	18	18.2
7. สาระสำคัญของงานเขียนที่มีชื่อว่า “Politics and Administration” คือ “การบริหารไม่ควร อยู่ภายใต้การเมืองและผลประโยชน์”	87	87.9	12	12.1
8. วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นผลพวงมาจาก แนวคิดศาสตร์การบริหาร	42	42.4	57	57.6
9. วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นการสร้างหลักเกณฑ์ การทำงานที่เป็นขั้นตอนแทนหลักความเคยชิน	81	81.8	18	18.2
10. การศึกษานโยบายสาธารณะถือเป็นการศึกษารัฐ ประศาสนศาสตร์ในช่วงสมัยดั้งเดิม	41	41.4	58	58.6
ภาพรวมในประเด็นที่ 1 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ได้คะแนนเฉลี่ย 6.81 อยู่ในระดับปานกลาง				

จากตาราง 4.3 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจใน หลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) พบว่า นักศึกษา สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=6.81$) โดยข้อคำถามที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ทางการบริหารจัดการงานสาธารณะ” ซึ่งตอบถูกถึง 98 คนจากนักศึกษา ทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “Woodrow Wilson เป็นผู้จุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์” ตอบถูกถึง 92 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 92.9 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า “สาระสำคัญของงานเขียนที่มีชื่อว่า “Politics and Administration” คือ “การบริหารไม่ควรอยู่ภายใต้การเมืองและผลประโยชน์”” ตอบถูก 87 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 87.9 ส่วนข้อคำถามที่ตอบผิดสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “บทความที่มีบทบาทในการจุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีชื่อว่า “The Public Administration”” ซึ่งตอบผิดถึง 71 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.7 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “การศึกษานโยบายสาธารณะถือเป็นการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในช่วงสมัยดั้งเดิม” ตอบผิด 58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 58.6 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า “วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นผลพวงมาจากแนวคิดศาสตร์การบริหาร” ตอบผิด 57 คน หรือคิดเป็น ร้อยละ 57.6

ตาราง 4.4 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ตัวแปร	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)	(%)	(คน)	(%)
1. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น	75	75.8	24	24.2
2. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีอำนาจการตัดสินใจโดยผู้บริหารของท้องถิ่นนั้น ๆ มากขึ้น	31	31.3	68	68.7
3. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำไปแก้ปัญหการบริหารจัดการงานได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	95	96.0	4	4.0
4. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ทำให้เข้าใจระบบการทำงานของรัฐตลอดจนภาคเอกชนและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้	98	99.0	1	1.0
5. งานวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ	28	28.3	71	71.7
ภาพรวมในประเด็นที่ 2 (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ได้คะแนนเฉลี่ย 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง				

จากตาราง 4.4 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) พบว่า นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.30$) โดยข้อคำถามที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ทำให้เข้าใจระบบการทำงานของรัฐตลอดจนภาคเอกชนและสามารถนำความรู้ไปพัฒนา

ท้องถิ่นของตนเองได้” ซึ่งตอบถูกถึง 98 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำไปแก้ปัญหาการบริหารจัดการงานได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน” ตอบถูกถึง 95 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.0 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น” ตอบถูก 75 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.8 ส่วนข้อคำถามที่ตอบผิดสูงสุด ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “งานวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ” ซึ่งตอบผิดถึง 71 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.7 และตอบผิดเป็นอันดับที่สอง คือข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีอำนาจการตัดสินใจโดยผู้บริหารของท้องถิ่นนั้น ๆ มากขึ้น” ตอบผิด 68 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 68.7

ตาราง 4.5 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ตัวแปร	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางกฎหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร	96	97.0	3	3.0
2. รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางรัฐศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร	96	97.0	3	3.0
3. นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ ศาสตร์	35	35.4	64	64.6
4. นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านจิตวิทยา	74	74.7	25	25.3
5. นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางเศรษฐศาสตร์	83	83.8	16	16.2

ภาพรวมในประเด็นที่ 3 (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ได้คะแนนเฉลี่ย 3.88 อยู่ในระดับสูง

จากตาราง 4.5 ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) พบว่า นักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลามีความรู้อยู่ในระดับสูง ($\mu=3.88$) โดยข้อคำถามที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก นักศึกษาตอบถูกเป็นจำนวนเท่ากัน 2 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางกฎหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร” และข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางรัฐศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร” ซึ่งตอบถูกถึง 96 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 97.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางเศรษฐศาสตร์” ตอบถูก 83 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.8 ส่วนข้อคำถามที่ตอบผิดสูงสุด ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ ศาสตร์” ซึ่งตอบผิดถึง 64 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.6 และตอบผิดเป็นอันดับที่สอง คือข้อคำถามที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านจิตวิทยา” ตอบผิด 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับตัวแปรเพศ ภูมิลำเนา และลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน ใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square: χ^2) ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับตัวแปรรายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson correlation: r) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 4.6-7

ตาราง 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ เพศ ภูมิภาค และ ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความรู้				χ^2	p
	ต่ำ		สูง			
	n	%	n	%		
เพศ					.118	.731
ชาย	3	5.8	49	94.2		
หญิง	2	4.3	45	95.7		
รวม	5	5.1	94	94.9		
ภูมิภาค					.190	.663
Zone 1 (ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา)	2	4.1	47	95.9		
Zone 2 (นอกเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา)	3	6.0	47	94.0		
รวม	5	5.1	94	94.9		
ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน					.005	.946
โรงเรียนรัฐ	4	5.1	74	74.1		
โรงเรียนเอกชน	1	1.1	20	19.9		
รวม	5	5.1	94	94.9		

จากตาราง 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ เพศ ภูมิภาค และ ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตาราง 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

ตัวแปร	X_1	X_2	Y
X_1 =รายได้ต่อเดือนของครอบครัว	1.00		
X_2 =เกรดเฉลี่ยปัจจุบัน	.171	1.00	
Y=ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	.022	.171	1.00

จากตาราง 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การจัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ของประเทศไทย จำเป็นต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558” ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความรู้ ซึ่งผู้ศึกษาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ การตระหนัก การรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว บัณฑิตทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งถือเป็นนักบริหารงานภาครัฐในอนาคตจำเป็นต้องมี และถูกระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 7 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาองค์ความรู้ ความรู้สามารถของบุคลากรภาครัฐเพื่อรองรับการพัฒนารูปแบบและแนวทางการบริหารงานแบบเครือข่าย (Networked Governance) ที่บุคลากรภาครัฐต้องมีความสามารถเชื่อมโยงการทำงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งบุคลากรภาครัฐต้องมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย มีความเป็นมืออาชีพ มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว เน้นการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าในการปฏิบัติภารกิจของรัฐ จากประเด็นดังกล่าว โพรแกรมนิวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะในด้านความรู้ ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล ซึ่งได้ระบุลงไปในทุกรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้ ที่ให้ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และท้ายสุดต้องมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

คุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 10 ข้อ ประเด็นที่ 2 ความสามารถในการนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ไขปัญหาของท้องถิ่น จำนวน 5 ข้อ และประเด็นที่ 3 ความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐ ประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยทำการหาคุณภาพ เครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) พบว่า อยู่ระหว่าง 0.53-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.53 และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Kuder-Richardson 20 (KR-20) มีค่าเท่ากับ 0.72 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์โดยใช้สถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติไคสแควร์ (χ^2) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้น ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา และลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน และเมื่อผลการวิเคราะห์พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำ การวิเคราะห์ต่อไปเพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Contingency Coefficient และสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson correlation: r) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ย ปัจจุบัน

สรุป

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตอนแรก เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่สองเป็นระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และตอนที่สุดท้ายผลการ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา
รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 99 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.5
รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.5 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา คิด
เป็นร้อยละ 50.5 และอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 49.5 ก่อนเข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาตรี ลักษณะสถานศึกษาก่อนเข้าเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนรัฐ คิดเป็นร้อยละ
78.8 ในขณะที่เป็นโรงเรียนเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ส่วนรายได้ต่อเดือนของครอบครัวของ
นักศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมา ไม่
เกิน 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาทต่อเดือน คิด
เป็นร้อยละ 18.2 และมีรายได้ตั้งแต่ 30,001บาทต่อเดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.2 ตามลำดับ โดย
มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 22,293.33 บาท รายได้ต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 8,000 บาท และรายได้
ต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 90,000 บาท และเกรดเฉลี่ยปัจจุบันของนักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงไม่เกิน
2.50 คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาอยู่ในช่วง 2.51-2.99 คิดเป็นร้อยละ 35.4 และมีเกรดเฉลี่ย
ปัจจุบันตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.2 ตามลำดับ โดยนักศึกษามีเกรดเฉลี่ยเฉลี่ยอยู่ที่ 2.71
เกรดเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 1.96 และเกรดเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.95

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา
รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม ซึ่งมีคะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน พบว่า
ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาศาสาชา
รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้น
ปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.99 คะแนน โดย
คะแนนสูงสุดเท่ากับ 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 7 คะแนน เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น
พบว่า ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้
ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) มีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 3.88 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน
ในขณะที่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี
(คะแนนเต็ม 10 คะแนน) และประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐ

ประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) มีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองประเด็น โดยประเด็นที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.81 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 คะแนน และประเด็นที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2 คะแนน

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) พบว่า นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้ในระดับปานกลาง ($\mu=6.81$) โดยข้อคำถามที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ทางการบริหารจัดการงานสาธารณะ” ซึ่งตอบถูกถึง 98 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “Woodrow Wilson เป็นผู้จุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์” ตอบถูกถึง 92 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 92.9 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า “สาระสำคัญของงานเขียนที่มีชื่อว่า “Politics and Administration” คือ “การบริหารไม่ควรอยู่ภายใต้การเมืองและผลประโยชน์”” ตอบถูก 87 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 87.9 ส่วนข้อคำถามที่ตอบผิดสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “บทความที่มีบทบาทในการจุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีชื่อว่า “The Public Administration”” ซึ่งตอบผิดถึง 71 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.7 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “การศึกษานโยบายสาธารณะถือเป็นการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในช่วงสมัยดั้งเดิม” ตอบผิด 58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 58.6 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า “วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นผลพวงมาจากแนวคิดศาสตร์การบริหาร” ตอบผิด 57 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 57.6

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) พบว่า นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้ในระดับปานกลาง ($\mu=3.30$) โดยข้อคำถามที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ทำให้เข้าใจระบบการทำงานของรัฐตลอดจนภาคเอกชนและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้” ซึ่งตอบถูกถึง 98 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 99.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อคำถามที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำไปแก้ปัญหาการบริหารจัดการงานได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน” ตอบถูกถึง 95 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 96.0 และอันดับที่สาม ข้อคำถามที่ว่า

“รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น” ตอบถูก 75 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.8 ส่วนข้อความที่ตอบผิดสูงสุด ได้แก่ อันดับแรก ข้อความที่ว่า “งานวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ” ซึ่งตอบผิดถึง 71 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.7 และตอบผิดเป็นอันดับที่สอง คือข้อความที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีอำนาจการตัดสินใจโดยผู้บริหารของท้องถิ่นนั้น ๆ มากขึ้น” ตอบผิด 68 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 68.7

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) พบว่า นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีความรู้อยู่ในระดับสูง ($\mu=3.88$) โดยข้อความที่ตอบถูกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับแรก นักศึกษาตอบถูกเป็นจำนวนเท่ากัน 2 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางกฎหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร” และข้อความที่ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางรัฐศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร” ซึ่งตอบถูกถึง 96 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 97.0 รองลงมา อันดับที่สอง ข้อความที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางเศรษฐศาสตร์” ตอบถูก 83 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 83.8 ส่วนข้อความที่ตอบผิดสูงสุด ได้แก่ อันดับแรก ข้อความที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ ศาสตร์” ซึ่งตอบผิดถึง 64 คนจากนักศึกษาทั้งหมด 99 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.6 และตอบผิดเป็นอันดับที่สอง คือข้อความที่ว่า “นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านจิตวิทยา” ตอบผิด 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.3

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้จำแนกการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่

- 1) ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และ
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม ซึ่งมีคะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน พบว่าระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.99 คะแนน โดยจากเกณฑ์จะพบว่าผ่านเกณฑ์ในระดับสูงเพียง 0.31 (เกณฑ์ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 13.68 ขึ้นไป) แต่ถึงอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ถือว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ผู้วิจัยมองว่าการวัดความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษากับกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นขั้นสูงสุดท้ายของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มประชากรที่มีองค์ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มากที่สุดเมื่อเทียบกับชั้นปีอื่น ๆ นั้นแสดงให้เห็นว่าการสั่งสมองค์ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ผ่านมาย่อมทำให้ผู้ศึกษามีองค์ความรู้ที่สูงและเพิ่มขึ้น ดังที่บลูมและคณะ (Bloom et al., 1956: p. 28 อ้างถึงใน นวรัตน์ พัดโนทัย, 2555) อธิบายว่า ความรู้เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่สั่งสม และจะส่งผลต่อการแสดงออกหรือการกระทำของมนุษย์ สอดคล้องกับโสภา ชูพิกุลชัย และอรทัย ชื่นมนุษย์ (2516 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) ที่อธิบายว่า ความรู้เกิดจากประสบการณ์และทัศนคติ ประกอบขึ้นจากความรู้ต่าง ๆ ที่เคยได้เรียนมา ในขณะที่อนันต์ ศรีโสภา (2522 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) ยังสนับสนุนเพิ่มเติมว่าความรู้ (Knowledge) เป็นความจำในสิ่งที่มีประสบการณ์มาก่อนเป็นข้อเท็จจริง และสมหมาย คลังพหล (2553) อธิบายให้เห็นว่าปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความรู้และความเข้าใจนั้น นอกจากระดับการศึกษา ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล สถานภาพทางสังคมแล้วนั้น ประสบการณ์ ยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและส่งผลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของบุคคลนั้นนั่นเอง จากผลการศึกษาดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อย 3 ประการ คือ มีความรู้ความสามารถและมีทักษะใน

การประกอบอาชีพ ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศ มีความตระหนักและสนใจ ปรากฏการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และเกิดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วย ตนเอง สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ประเทศและท้องถิ่น (โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์, 2555) โดยคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์ดังกล่าวนี้ ถือได้ว่าเป็นไปตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ.2558 ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่ มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญา และทักษะในการ ประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่าง ๆ ดังนั้น จุดมุ่งเน้นของผู้ศึกษาทางศาสตร์นี้จึงต้องมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาเมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่ 3 มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ มีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง ในขณะที่ ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎี ทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี และประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม มีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเป็นผลสืบ เนื่องมาจากการเกิดความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การก่อให้เกิดความเข้าใจ ดังที่บลูมและคณะ (Bloom et al., 1956: p. 28 อ้างถึงใน นวรัตน์ พัฒโนทัย, 2555) กล่าวไว้ว่า ความรู้และความเข้าใจมีความสัมพันธ์ ต่อกันอย่างไม่อาจแยกออกจากกันได้ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความรู้จึงต้องศึกษาเรื่องความ เข้าใจควบคู่ไปในขณะเดียวกันด้วย ดังนั้นเมื่อเกิดความเข้าใจจะส่งผลเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจของ บุคคล โดยมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่สั่งสม และจะส่งผลต่อการแสดงออกหรือ การกระทำของมนุษย์ ซึ่งการแสดงออกดังกล่าวคือความสามารถที่จะนำเอาความรู้ไปดัดแปลง เพื่อ สามารถที่จะจับความ อธิบาย เปรียบเทียบย่อเรื่องราว ความคิด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้ (อนันต์ ศรี โสภา, 2522 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) จึงเป็นผลให้กลุ่มประชากรมีคะแนนความสามารถใน การบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ มีระดับความรู้ อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ.2558 และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ที่มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญา และทักษะ ในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐใน

ด้านต่าง ๆ ดังนั้น จุดมุ่งเน้นของผู้ศึกษาทางศาสตร์นี้จึงต้องมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและเป็นธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558; โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์, 2555)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ย ปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความรู้เกิดจากการสั่งสมองค์ความรู้ตลอดจนประสบการณ์ที่ผ่านมา โดยเฉพาะองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ผู้ศึกษาจำเป็นต้องเข้ามาศึกษาตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรได้ดำเนินการ ทำให้เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นไปตามการศึกษาของบลูมและคณะ (Bloom et al., 1956: p. 28 อ้างถึงใน นวรัตน์ พัฒโนทัย, 2555) ที่กล่าวว่า ความรู้เชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่สั่งสม และจะส่งผลต่อการแสดงออกหรือการกระทำของมนุษย์ สอดคล้องกับโสมภา ชูพิกุลชัย และอรทัย ชื่นมนุษย์ (2516 อ้างถึงใน ธนพล สมัครการ, 2550) ที่อธิบายว่า ความรู้เกิดจากประสบการณ์และทัศนคติ ประกอบขึ้นจากความรู้ต่าง ๆ ที่เคยได้เรียนมา นอกจากนี้จากการศึกษาในหลาย ๆ งานวิจัย ยังพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ อาทิ เพศ อายุ สถานภาพ พื้นฐานการศึกษา ระดับการศึกษา รายได้ เป็นต้น ไม่มีผลต่อความรู้ (สมหมาย คลังพหล, 2553; ณัฐกานต์ พอค้า และปภัสสะรา เจริญขำ, 2556; นวรัตน์ พัฒโนทัย, 2555; ศิวัต ศรีสวัสดิ์, 2552) จากผลการศึกษาที่พบว่าปัจจัยเหล่านี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวกำหนดความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของนักศึกษาเลย นั้นแสดงให้เห็นว่า หากทำการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตอาจไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเกณฑ์เหล่านี้ หากแต่เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนต่างหากที่จะทำให้ผู้ศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์นี้อย่างแท้จริง ดังที่ ปานทิพย์ เรืองอร่าม (2551) ได้ทำการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ผู้วิจัยมองว่าเป็นตัวกำหนดความรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา พบว่า ระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวม อยู่ใน ระดับสูง แต่ถึงอย่างไรก็ตามกลับพบว่า ประเด็นที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทาง รัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี และประเด็นที่ 2 มีความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐ ประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสม มีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นหลักสูตร ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนในแต่ละ รายวิชาอาจต้องให้ความสำคัญ โดยเน้นหนักในเรื่องขององค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจน ความสามารถในการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม มากขึ้น

1.2 จากผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัย ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เป็นตัวกำหนด ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ของนักศึกษาเลย นั้นแสดงให้เห็นว่า หากทำการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเกณฑ์เหล่านี้ หากแต่เป็นกระบวนการใน การจัดการเรียนการสอนต่างหากที่จะทำให้ผู้ศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์เกิดความรู้ความเข้าใจใน ศาสตร์นี้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งต่อไปอาจทำการวิจัยเชิงเปรียบเทียบความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ระหว่างสถาบันที่เปิดสอนสาขา รัฐ ประศาสนศาสตร์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.2 การวิจัยนี้เป็นการนำมาตรฐานผลการเรียนรู้เฉพาะด้านความรู้ ของหลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มาศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้ครอบคลุม มาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำวิจัยในครั้งต่อไปอาจดำเนินการวิจัยในมาตรฐานผลการ เรียนรู้ในด้านอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2539). *แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผลผลิตปัจจัย และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองพัฒนาคุณภาพ (2552). *โครงการศึกษาวิจัย เรื่องการจัดการความรู้ของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหิดล*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชาญ กลิ่นซ้อน. (2550). *เจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคริสเตียน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชิดหทัย ภัทรธยานนท์. (2542). *การศึกษาความรู้ เจตคติและการปฏิบัติของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลายา เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไชยา เกษารัตน์. (2555). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2583901 สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ณัฐกานต์ พ่อคำ และปภัสสะรา เจริญญา. (2556). *ความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กรสีเขียวของประชาชน ณ เขตกรุงเทพมหานคร*. การวิจัยในรายวิชา 761 430 จุลนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- ธนพล สมัครงการ. (2550). *ความรู้ ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังเข้าร่วมโครงการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ: ศึกษากรณีผู้เข้าอบรมพลังกายทิพย์เพื่อสุขภาพ กรมขนส่งทางอากาศ กองบัญชาการสนับสนุนทหารอากาศ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธรรมชาติ สืบสินธุ์สกุลไชย. (2547). *ความรู้และเจตคติต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ธวัชชัย คุณดิษฐ์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโท ของสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นวรรตน์ พัฒโนทัย. (2555). ความรู้ความเข้าใจในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลทางระบบ
คอมพิวเตอร์: กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขากระบวนบริหารเทศ. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชวมงคล
เทคโนโลยีธัญบุรี.
- นิยม ปุราคำ. (2517). ทฤษฎีของการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ค.ส. การพิมพ์.
- ปานทิพย์ เรืองอร่าม. (2551). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล. สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.
- โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์. (2555). หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช
2555. สงขลา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2551) การวัดและการสร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระบบบริการการศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2559). สถิตินักศึกษาระดับปริญญา
ตรี. 30 พฤษภาคม 2560, จาก
http://regis.skru.ac.th/RegisWeb/webpage/information_std259/file/9.pdf
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ศิลาวัต ศรีสวัสดิ์. (2552). ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สงวน พรชัยสิริอรุณ. (2543). ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบ
ขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรัด อำเภอบึง
เมือง จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สมหมาย คลังพหล. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ภายใน กรณีศึกษา: กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย สาขาการจัดการสาธารณสุข. ชลบุรี: วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานสารสนเทศทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2559, จาก <http://www.mua.go.th/default1.php>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561). กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2549). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อักษร สวัสดิ์. (2542). ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์
 ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

(Knowledge on Criteria of Undergraduate Qualification of 4th Year Students of Public
 Administration Program of Songkhla Rajabhat University)

คำชี้แจง

- 1) เครื่องมือสำหรับการทำวิจัยเรื่อง ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของ
 นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์การ
 วิจัยเพื่อวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา
 รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์
 ระหว่างความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสาขา
 รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล
- 2) เครื่องมือสำหรับการทำวิจัยนี้มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์
 - ตอนที่ 3 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์
 ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
 - ตอนที่ 4 แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสน
 ศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

ขอขอบพระคุณ

ไชยา เกษารัตน์

อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1	แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

- 1) เพศ ①ชาย ②หญิง
- 2) ภูมิลำเนา ①สงขลา ②พัทลุง ③ตรัง ④สตูล ⑤ปัตตานี
 ⑥ยะลา ⑦นราธิวาส ⑧อื่นๆ ระบุ
- 3) ลักษณะสถานศึกษา ก่อนเข้าเรียน มหาวิทยาลัย ①โรงเรียนรัฐ สายสามัญ ②โรงเรียนรัฐ สายอาชีพ ③โรงเรียน เอกชน สายสามัญ ④โรงเรียน เอกชน สายอาชีพ ⑤โรงเรียน เอกชน ศาสนา อิสลาม
- 4) รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ระบุ บาท
- 5) เกรดเฉลี่ย ระบุ

ตอนที่ 2	แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ทางการบริหารจัดการงานสาธารณะ	✓	
2) Woodrow Wilson เป็นผู้จุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์	✓	
3) รัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ	✓	
4) บทความที่มีบทบาทในการจุดประกายแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีชื่อว่า "The Public Administration"		✓
5) Nicholas Henry ได้จำแนกพัฒนาการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 5 paradigm โดหนึ่งในนั้นคือ รัฐประศาสนศาสตร์คือ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์		✓
6) งานเขียนที่สนับสนุนแนวคิดการบริหารแยกออกจากการเมือง ได้แก่ Politics and Administration ของ Goodnow (1900)	✓	

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7) สารสำคัญของงานเขียนที่มีชื่อว่า "Politics and Administration" คือ "การบริหารไม่ควรอยู่ภายใต้การเมืองและผลประโยชน์"	✓	
8) วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นผลพวงมาจากแนวคิดศาสตร์การบริหาร		✓
9) วิทยาศาสตร์การจัดการเป็นการสร้างหลักเกณฑ์การทำงานที่เป็นขั้นตอนแทนหลักความเคยชิน	✓	
10) การศึกษานโยบายสาธารณะถือเป็นการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในช่วงสมัยดั้งเดิม		✓

ตอนที่ 3	แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจทางรัฐประศาสนศาสตร์ ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
11) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น	✓	
12) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีอำนาจการตัดสินใจโดยผู้บริหารของท้องถิ่นนั้น ๆ มากขึ้น		✓
13) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำไปแก้ปัญหาคาการบริหารจัดการงานได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	✓	
14) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ทำให้เข้าใจระบบการทำงานของรัฐบาล ตลอดจนภาคเอกชนและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้	✓	
15) งานวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรภาครัฐ		✓

ตอนที่ 4	แบบทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ให้เข้ากับความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
16) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางกฎหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร	✓	
17) รัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับศาสตร์ทางรัฐศาสตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการในองค์กร	✓	
18) นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ ศาสตร์		✓
19) นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางด้านจิตวิทยา	✓	
20) นักรัฐประศาสนศาสตร์จำเป็นต้องมีความสามารถทางเศรษฐศาสตร์	✓	

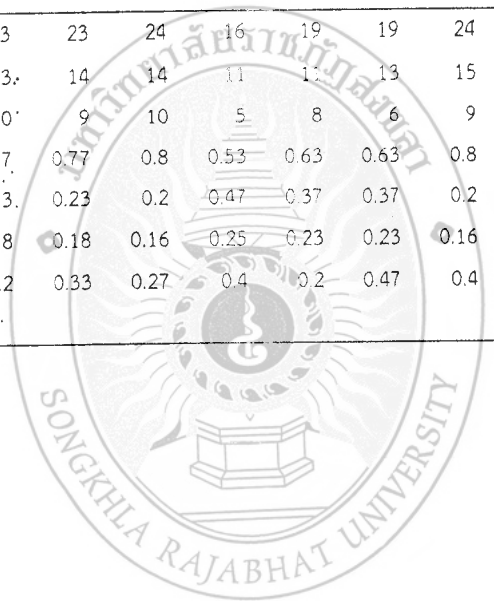

ภาคผนวก ข

คุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ลำดับ/ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	X	X ²
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	361
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	361
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	361
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	361
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	18	324
6	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	18	324
7	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18	324
8	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	18	324
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	17	289
10	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
11	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
12	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	17	289
13	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
14	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	289
15	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	16	256
16	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16	256
17	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	14	196
18	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	14	196
19	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	13	169
20	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	13	169
21	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	12	144
22	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	12	144
23	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	11	121
24	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	10	100

ลำดับ/ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	X	X ²
25	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	10	100
26	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	10	100
27	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	10	100
28	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	10	100
29	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	9	81
30	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	9	81
รวม	22	24	21	23	16	22	23	23	24	16	19	19	24	24	23	24	21	24	23	24	439	6787
RH	14	14	12	15	12	13	13	14	14	11	11	13	15	14	13	15	12	14	13	14	12.1	
RL	8	10	9	8	4	9	10	9	10	5	8	6	9	10	10	9	9	10	10	10	3.54	
p	0.73	0.8	0.7	0.77	0.53	0.73	0.77	0.77	0.8	0.53	0.63	0.63	0.8	0.8	0.77	0.8	0.7	0.8	0.77	0.8		
q	0.27	0.2	0.3	0.23	0.47	0.27	0.23	0.23	0.2	0.47	0.37	0.37	0.2	0.2	0.23	0.2	0.3	0.2	0.23	0.2		
pq	0.2	0.16	0.21	0.18	0.25	0.2	0.18	0.18	0.16	0.25	0.23	0.23	0.16	0.16	0.18	0.16	0.21	0.16	0.18	0.16	3.79	
r	0.4	0.27	0.2	0.47	0.53	0.27	0.2	0.33	0.27	0.4	0.2	0.47	0.4	0.27	0.2	0.4	0.2	0.27	0.2	0.27		
KR20	0.72																					

ภาคผนวก ค

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่นๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒน์นาคัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑. ชื่อ สาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

ภาษาไทย รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (.....)

ร.บ. (.....)

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Public Administration (.....)

B.P.A (.....)

Bachelor of Arts (Public Administration)

B.A. (Public Administration)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆในการบริหารงานภาครัฐและสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิตภายใต้ความขัดแย้งทางค่านิยม รวมทั้งมีการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม

๔.๒ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๓ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม

๔.๔ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๕ มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึง มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในทางสถิติขั้นพื้นฐานในการแก้ปัญหาทางการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ สถาบันอาจเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลต้องจัดให้สอดคล้องกันกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral)

- (๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม
- (๒) สามารถปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่น

๕.๒ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge)

- (๑) เข้าใจความรู้และหลักการของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์
- (๒) รู้และเข้าใจถึงความก้าวหน้าของความรู้ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- (๓) ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๕.๓ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

- (๑) สามารถค้นหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- (๒) สามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๔ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

- (๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- (๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์
- (๓) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทของกลุ่ม

๕.๕ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

- (๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ
- (๒) สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับประเด็นปัญหาทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
- (๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะด้าน หรือกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้ การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) กลุ่มวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับการเรียนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาชีพ

(๒) กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมองค์ความรู้ขั้นต่ำของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งอาจจัดในลักษณะของวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

หมายเหตุ สถาบันสามารถปรับเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญา และวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งการกำหนดให้มีกลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาชีพเลือก รายวิชา

ฝึกประสบการณ์ภาคสนามในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา เพื่อความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น ๕ องค์ความรู้ได้แก่ (๑) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (๒) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (๓) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (๔) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ (๕) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ โดยขอบเขตและสาระสำคัญของกลุ่มองค์ความรู้ต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๘.๑ กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบโครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบองค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษากฎการมนุษยในองค์การ การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น

๘.๒ กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผน และการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น

๘.๓ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารค่าจ้างเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ ทั้งนี้ องค์การหมายรวมทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๘.๔ กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

กฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณะแนวใหม่ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ธรรมาภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น

๘.๕ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มกลุ่มความรู้ด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

ในแต่ละกลุ่มความรู้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ในข้อ ๕) ได้ดังนี้

ก. กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใสเป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายในองค์การ ปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งเป็นการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารภายในองค์การต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจ้ององค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การทั้งในส่วนของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจ้ององค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ที่มีความซับซ้อนในองค์การ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการบริหารได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์การทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ของตนกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาความเป็นผู้นำได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกสารสนเทศในการสื่อสารในองค์การกับกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่มรวมทั้งสามารถที่จะเลือกสถิติต่างๆ ขององค์การมาวิเคราะห์และนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ข. **กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ** มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมชาติและกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและสังคมมากที่สุด จึงจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินนโยบายและโครงการสาธารณะด้านต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายและโครงการสาธารณะอันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การเขียนโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์นโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ในบริบทของการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเจรจาต่อรองในการเลือกทางเลือกนโยบาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการในการเจรจาต่อรอง และยกเหตุผลประกอบและแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางนโยบายสาธารณะได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของสังคม ประเมินผลกระทบของทางเลือกนโยบายต่างๆ การกำหนดทางเลือกนโยบายสาธารณะบนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำเสนอกับกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ค. **กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์** มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่เป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่เป็นธรรม การประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในการดำเนินงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ โดยสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์การได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการบริหารพนักงานสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับตัวในการทำงานได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำวิธีการและแนวคิดในเชิงปริมาณไปวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของบุคลากรและความต้องการขององค์กร เพื่อนำมากำหนดแนวทางการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม

ง. กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการบริหาร ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน เน้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นบนหลักการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะเน้นถึงการบริหารงานภาครัฐ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชนและในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวโดยเฉพะอย่างยิ่งวิซาระเบียวิวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และวิธีการทางสถิติในการนำเสนอ อธิบาย รวมทั้งเลือกเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราวทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

จ. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงิน ขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การบริหารความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลังและงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตระหนักถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างสำนึกในความรับผิดชอบทางด้านการคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานและระบบการเงินการคลังขององค์การที่ไปปฏิบัติงานได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจ อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ทางด้านการคลังและงบประมาณที่เกิดขึ้น ตลอดจนนำเสนอแนะทางเลือกทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราวทางการคลังและงบประมาณต่อสาธารณะ และผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนรับฟังความเห็นและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อนำมาอธิบายสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสม ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อที่จะพยากรณ์และนำเสนอทางเลือก ทางการคลังบนหลักฐานเชิงประจักษ์

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตออกสู่สังคมและได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความรู้ตามมาตรฐานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ ในสังคม กลยุทธ์การสอนแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชาพื้นฐาน และวิชาบังคับของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร รวมไปถึงการสร้างงานวิจัย ที่มุ่งเน้นแนวความคิดใหม่หรือเน้นการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในฐานะผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถามให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๑) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการประเมินองค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการปฏิบัติงานได้จริง วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงาน และสหกิจศึกษา เป็นต้น

(๒) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหา มากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม

(๓) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นให้ผู้เรียนมุ่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้การเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม

(๔) การสอนแบบ CCPR Model เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย

(๔.๑) การสอนแบบมุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานจากความคิดเห็น โดยให้เขียนรายงาน

ที่สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง ภายหลังจากที่ได้มีการทดสอบกับเพื่อนหรือกับอาจารย์ จนความคิดเห็นตกผลึกและถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนหรืองานสร้างสรรค์อื่น

(๔.๒) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดเห็นใหม่ (Creativity - Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากการวิจัย (Research - Based Instruction) มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นการศึกษาหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่จะได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย

(๔.๓) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้านวิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ

(๔.๔) การสอนแบบมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsibility - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีมองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแนวทางการแก้ไข

(๕) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปรายในหลายลักษณะตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบฟอรัม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบกลุ่มย่อย แบบปวงฉาวิชันนา แบบไดวาที เป็นต้น

(๖) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนฝึกทำหรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอนรายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ

(๗) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นมามีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองการทำธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ โดยที่ผู้สอนต้องพิจารณาบริบทของผู้เรียนและเลือกใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสอนไว้ดังนี้

การบรรยาย การอภิปราย (Lecture, Discussion)

การสอนแบบสัมมนา (Seminar)
 การสอนโดยใช้การอุปนัย (Inductive)
 การใช้กรณีศึกษา (Case Study)
 ภาคสนาม (Field Teaching)
 การศึกษาดูงาน / การไปทัศนศึกษา (Study Visit / Field Trip)
 การฝึกปฏิบัติ (Practice)
 การฝึกงาน (รวมถึงการฝึกสอน) Job Training (Including Coaching)
 การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research - Based Instruction)
 การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Instruction)
 การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study)
 การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ปราชญ์ (Learning from Masters/Philosophers)
 การระดมสมอง (Brain Storming)
 การสรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย
 (Summarization or Presentation of Assignment)
 การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning)
 กิจกรรม (Activities)

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นอัตลักษณ์และหรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

๙.๑.๓ ระดับปริญญาตรีควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบการบรรยาย อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน การแสดงบทบาทสมมติ การวิเคราะห์ปัญหาหรือปรากฏการณ์ในสังคมร่วมกันในชั้นเรียน ฯลฯ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้าน เทคนิคหรือวิธีการ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน จะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดผลและเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย

(๒) ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน การวิจัยและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงานการประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

(๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิต นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตรศาสตร์

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้นขณะทีนิสิต นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

การทวนสอบในระดับรายวิชา ควรให้นิสิต นักศึกษา ประเมินผลการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ และการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตร ควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้อหลังนิสิต นักศึกษา สำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้อของนิสิต นักศึกษา หลังสำเร็จการศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการทวนสอบได้ตามความเหมาะสม การทวนสอบอาจจะทำได้ด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สถาบันต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

กลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีความร่วมมือทางการศึกษา ทั้งนี้ สถาบันจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือการรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และขอแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของทบวงมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบันที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้มีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วนเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

- (๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน
- (๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๔ อาจารย์พิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑ : ๒๕

๑๒.๖ คณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องเป็นสาขาวิชาที่อยู่ในแขนงใดแขนงหนึ่งตามที่ระบุไว้ในฐานข้อมูล International Standard Classification of Education (ISCED) ๒๐๑๑ ในข้อ ๓ คือ Social Science, Business and Law ได้แก่ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ และ ข้อ ๓๘ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือในสาขาวิชาที่สะท้อนอัตลักษณ์และรายวิชาในหลักสูตร

๑๒.๗ บุคลากรสนับสนุน ควรมีจำนวนและคุณวุฒิการศึกษา รวมทั้งคุณสมบัติอื่นทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นของการจัดการศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) ห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการเรียนการสอน และการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๓) มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่นๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

(๔) มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

(๕) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา ให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีระบบกลไกในการพัฒนาคณาจารย์ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ รวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

(๒) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้อการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

(๓) จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๔) มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(๕) จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงานทั่วไป ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน และหรือตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๓) มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(๔) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา ที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

(๕) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผล การเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง

(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จาก คะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และวัตถุประสงค์ ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุ ตามเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ที่ ๑ – ๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

(๓) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามข้อ (๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แล้วสถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของสถาบันมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

(๔) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้สาขาวิชา จัดทำ รายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๕) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๖) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติให้ความเห็นชอบ

(๗) เมื่อสภาสถาบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามข้อ (๕) แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๘) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

การดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

(๙) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับ การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒน์นาคย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑. ชื่อ สาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

ภาษาไทย รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (.....)

ร.บ. (.....)

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Public Administration (.....)

B.P.A (.....)

Bachelor of Arts (Public Administration)

B.A. (Public Administration)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการต่างๆในการบริหารงานภาครัฐ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญหาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

๔. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิตภายใต้ความขัดแย้งทางค่านิยม รวมทั้งมีการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม

๔.๒ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๓ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม

๔.๔ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๕ มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึง มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในทางสถิติขั้นพื้นฐานในการแก้ปัญหาทางการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ สถาบันอาจเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลต้องจัดให้สอดคล้องกันกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral)

- (๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบ ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม
- (๒) สามารถปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่น

๕.๒ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge)

- (๑) เข้าใจความรู้และหลักการของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์
- (๒) รู้และเข้าใจถึงความก้าวหน้าของความรู้ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- (๓) ตระหนักรู้ถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๕.๓ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

- (๑) สามารถค้นหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- (๒) สามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๔ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(Interpersonal Skills and Responsibility)

- (๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- (๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์
- (๓) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเองและบริบทของกลุ่ม

๕.๕ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

- (๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ
- (๒) สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับประเด็นปัญหาทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
- (๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดและหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะด้าน หรือกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้ การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) กลุ่มวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับการเรียนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาชีพ

(๒) กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมองค์ความรู้ขั้นต่ำของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งอาจจัดในลักษณะของวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

หมายเหตุ สถาบันสามารถปรับเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งการกำหนดให้มีกลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาชีพเลือก รายวิชา

ฝึกประสบการณ์ภาคสนามในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา เพื่อความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น ๕ องค์ความรู้ได้แก่ (๑) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (๒) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (๓) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (๔) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ (๕) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ โดยขอบเขตและสาระสำคัญของกลุ่มองค์ความรู้ต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๘.๑ กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบโครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบองค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษาดุติกรรมมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น

๘.๒ กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผน และการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น

๘.๓ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารค่าจ้างเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ ทั้งนี้ องค์การหมายรวมทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๘.๔ กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

กฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณะแนวใหม่ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ธรรมภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น

๘.๕ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มกลุ่มความรู้ด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

ในแต่ละกลุ่มความรู้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ในข้อ ๕) ได้ดังนี้

ก. กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใสเป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายในองค์กร ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งเป็นการสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารภายในองค์กรต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจําต้องการทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์กร อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์กรทั้งในส่วนของ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์กรได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจําต้องการทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลอดจนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์กร อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ที่มีความซับซ้อนในองค์กร ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการบริหารได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคส่วนอื่น พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ของตนเองกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาความเป็นผู้นำได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกสารสนเทศในการสื่อสารในองค์กรกับกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม รวมทั้งสามารถที่จะเลือกสถิติต่างๆ ขององค์กรมาวิเคราะห์และนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ข. กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมชาติและกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและสังคมมากที่สุด จึงจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินนโยบายและโครงการสาธารณะด้านต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายและโครงการสาธารณะอันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การเขียนโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์นโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ในบริบทของการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเจรจาต่อรองในการเลือกทางเลือกนโยบาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการในการเจรจาต่อรอง และยกเหตุผลประกอบและแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางนโยบายสาธารณะได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของสังคม ประเมินผลกระทบของทางเลือกนโยบายต่างๆ การกำหนดทางเลือกนโยบายสาธารณะบนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำเสนอให้กับกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ค. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่เป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่เป็นธรรม การประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร โดยสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์กรได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการบริหารพนักงานสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับตัวในการทำงานได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำวิธีการและแนวคิดในเชิงปริมาณไปวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของบุคลากรและความต้องการขององค์กร เพื่อนำมากำหนดแนวทางการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม

ง. กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการบริหาร ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน เน้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นบนหลักการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะเน้นถึงการบริหารงานภาครัฐ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชนและในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และวิธีการทางสถิติในการนำเสนอ อธิบาย รวมทั้งเลือกเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราวทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

จ. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงิน ขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การบริหารความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลังและงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตระหนักถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างสำนึกในความรับผิดชอบทางการคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานและระบบการเงินการคลังขององค์การที่ไปปฏิบัติงานได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจ อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เกิดขึ้น ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสมกับระบบเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราวทางการคลังและงบประมาณต่อสาธารณะ และผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนรับฟังความเห็นและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อนำมาอธิบายสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสม ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อที่จะพยากรณ์และนำเสนอทางเลือก ทางการคลังบนหลักฐานเชิงประจักษ์

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตออกสู่สังคมและได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชา ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความรู้ตามมาตรฐานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ ในสังคม กลยุทธ์การสอนแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชา พื้นฐาน และวิชาบังคับของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร รวมไปถึงการสร้าง งานวิจัย ที่มุ่งเน้นแนวความคิดใหม่หรือเน้นการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชา ตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในฐานะผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถาม ให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัย ด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๑) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติ ไปพร้อมๆ กับการฝึกปรือองค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะ การปฏิบัติงานได้จริง วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงาน และสหกิจศึกษา เป็นต้น

(๒) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือก แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหา มากกว่า การจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม

(๓) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นให้ผู้เรียน มุ่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบ แก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้การเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม

(๔) การสอนแบบ CCPR Model เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ แนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย

(๔.๑) การสอนแบบมุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานจากความคิดเห็น โดยให้เขียนรายงาน

ที่สะท้อนความคิดเห็นของตนเอง ภายหลังจากที่ได้มีการทดสอบกับเพื่อนหรือกับอาจารย์ จนความคิดเห็นตกผลึกและถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนหรืองานสร้างสรรค์อื่น

(๔.๒) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดเห็นใหม่ (Creativity - Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากการวิจัย (Research - Based Instruction) มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นการศึกษาหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรจะได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย

(๔.๓) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้านวิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ

(๔.๔) การสอนแบบมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsibility - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีมองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแนวทางการแก้ไข

(๕) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปรายในหลายลักษณะตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบฟอรัม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบกลุ่มย่อย แบบปวงจาวิสัยนา แบบไดวาที เป็นต้น

(๖) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนฝึกทำหรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอนรายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ

(๗) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นมามีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการฝึกการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลอง การทำธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ โดยที่ผู้สอนต้องพิจารณาบริบทของผู้เรียนและเลือกใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสอนไว้ดังนี้

การบรรยาย การอภิปราย (Lecture, Discussion)

การสอนแบบสัมมนา (Seminar)
 การสอนโดยใช้การอุปนัย (Inductive)
 การใช้กรณีศึกษา (Case Study)
 ภาคสนาม (Field Teaching)
 การศึกษาดูงาน / การไปทัศนศึกษา (Study Visit / Field Trip)
 การฝึกปฏิบัติ (Practice)
 การฝึกงาน (รวมถึงการฝึกสอน) Job Training (Including Coaching)
 การสอนโดยให้วิจัยเป็นฐาน (Research - Based Instruction)
 การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Instruction)
 การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study)
 การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ปราชญ์ (Learning from Masters/Philosophers)
 การระดมสมอง (Brain Storming)
 การสรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย
 (Summarization or Presentation of Assignment)
 การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning)
 กิจกรรม (Activities)

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นอัตลักษณ์และหรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

๙.๑.๓ ระดับปริญญาตรีควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบการบรรยาย อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน การแสดงบทบาทสมมติ การวิเคราะห์ปัญหาหรือปรากฏการณ์ในสังคมร่วมกันในชั้นเรียน ฯลฯ

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้าน เทคนิคหรือวิธีการ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน จะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดผลและเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย

(๒) ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน การวิจัยและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกต พฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงานการประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

(๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านิสิต นักศึกษาและ ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะทีนิสิต นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

การทวนสอบในระดับรายวิชา ควรให้นิสิต นักศึกษา ประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ และการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตร ควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนิสิต นักศึกษา สำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษา หลังสำเร็จ การศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำ ผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพ ของหลักสูตรและหน่วยงาน

สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการทวนสอบได้ตามความเหมาะสม การทวนสอบ อาจทำได้ด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ สถาบันต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจ ตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

กลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจาก กระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีความร่วมมือทางการศึกษา ทั้งนี้ สถาบันจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือการรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และขอแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของทบวงมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบันที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้มีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วนเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๙ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๔ อาจารย์พิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑ : ๒๕

๑๒.๖ คณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องเป็นสาขาวิชาที่อยู่ในแขนงใดแขนงหนึ่งตามที่ระบุไว้ในฐานข้อมูล International Standard Classification of Education (ISCED) ๒๐๑๑ ในข้อ ๓ คือ Social Science, Business and Law ได้แก่ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ และ ข้อ ๓๘ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือในสาขาวิชาที่สะท้อนอัตลักษณ์และรายวิชาในหลักสูตร

๑๒.๗ บุคลากรสนับสนุน ควรมีจำนวนและคุณวุฒิการศึกษา รวมทั้งคุณสมบัติอื่นทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นของการจัดการศึกษา

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) ห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการเรียนการสอน และการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๓) มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่นๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

(๔) มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

(๕) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา ให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีระบบกลไกในการพัฒนาคณาจารย์ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ รวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

(๒) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

(๓) จัดให้มีระบบการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๔) มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจให้อาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(๕) จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงานทั่วไป ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน และหรือตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๓) มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา

(๔) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษา ที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

(๕) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผล การเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง

(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จาก คะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และวัตถุประสงค์ ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุ ตามเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ที่ ๑ - ๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

(๓) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามข้อ (๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แล้วสถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของสถาบันมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

(๔) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๕) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๖) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอนุมัติให้ความเห็นชอบ

(๗) เมื่อสภาสถาบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามข้อ (๕) แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(๘) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

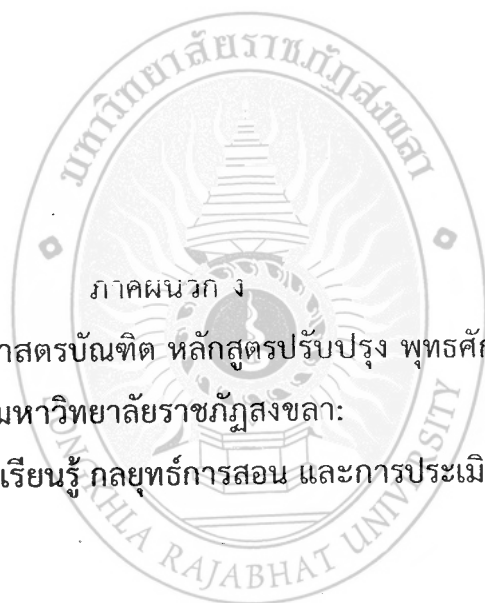
การดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

(๙) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

ภาคผนวก ง

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา:

หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่อง การแต่งกาย การเข้าสังคม เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ตลอดจนมีวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนักศึกษาต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อเป็นการฝึกให้นักศึกษาได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนักศึกษาที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ - มีกฎกติกาเพื่อเสริมสร้างวินัยให้แก่ตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาและสม่ำเสมอ เสริมสร้างให้มีส่วนร่วมในชั้นเรียน
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ	- การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหาวิชาที่เรียน - ฝึกจิตสำนึกให้เคารพต่อตนเองและผู้อื่น ยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง - ให้อยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักบริหารงานภาครัฐที่ดี
ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	- การจัดการเรียนการสอนที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การทบทวนบทเรียน การฝึกทักษะนอกเวลาเรียน รวมถึงการจัดให้มีรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งจะให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) เข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับ

ต่างๆ ขององค์การและสังคม

- (3) มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาของคุณธรรมและจริยธรรม
- (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ และ

มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม

- (3) เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐาน เช่น ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา การมีสัมมาคารวะต่อครูบาอาจารย์ การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การสร้างความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

- (4) อาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษา

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) การประเมินพฤติกรรมและทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

- (2) การประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

- (3) ให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน

2.2 ด้านความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี
- (2) มีความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ตลอดจนมีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

- (3) มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างบูรณาการและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนเป็น

หลัก

- (2) มีการจัดกิจกรรมการอบรมทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา
- (3) มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของเนื้อหาสาระได้

(4) ให้ความสำคัญกับแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายจากชุมชนและท้องถิ่น

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(1) ประเมินนักศึกษาจากผลการทดสอบ และพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน

(2) ให้นักศึกษามีการประเมินตนเองและให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันประเมิน

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) มีวิจรรย์ญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
- (2) มีกระบวนการคิด การตั้งคำถาม การแสวงหาคำตอบ การประยุกต์ความรู้อย่างเป็นระบบ
- (3) สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์และนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) ให้นักศึกษาฝึกการสังเกต การตั้งคำถาม และการคิดในรูปแบบที่หลากหลาย
- (2) มีการจัดการเรียนการสอนให้มีการประยุกต์ใช้ความคิดในรูปแบบที่หลากหลาย
- (3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการใช้ความคิดร่วมกัน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สังเกตพัฒนาการการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจในการแสวงหาความรู้
- (2) สังเกตวิธีคิดในการตั้งคำถาม หาคำตอบและแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนา

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม แก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับความสำคัญ เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์

(2) มีความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้

(3) มีจิตสำนึก และนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ไปประยุกต์ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมได้

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้มีการทำงานร่วมกันของนักศึกษา
- (2) จัดกิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีได้ร่วมกันทำกิจกรรมและแสดงบทบาททั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (3) ส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ประเมินการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกระบวนการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน
- (2) ประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
- (3) ประเมินความสามารถในการแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและผู้ตามในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อค้นคว้าหาความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์มาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ
- (2) มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- (3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม ประมวลผล ตลอดจนแปลความหมายของข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะทางด้านภาษา
- (2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดและวิเคราะห์แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดกระบวนการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) ส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ประเมินทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- (2) ประเมินการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน
- (3) ประเมินการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายไชยา เกษารัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	16 เมษายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) วิชาเอกนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2550	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2556	Certificate in Phd Academic Research Programme Massey University, New Zealand
พ.ศ. 2559	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลงานทางวิชาการ

ประเภทผลงานการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

ไชยา เกษารัตน์, ชาลี ไตรจันทร์, อิศริฎฐ์ รินโรสง, และอาคม ใจแก้ว. (2557). ความไม่สมดุลระหว่างผลประโยชน์สาธารณะของรัฐกับประชาชนอันเกิดจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน: ข้อมูลเชิงคุณภาพจากโครงการถมที่ดินในทะเลและการก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล พื้นที่ตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. *ในวารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 7(1), 33-39.

ไชยา เกษารัตน์, อิศร์ภูธร รินโรสง, และคณน ไตรจันทร์. (2558). การจัดการความขัดแย้งจากโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือในจังหวัดสงขลาและสตูล. ในวารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ. 28(3), 120-131.

ไชยา เกษารัตน์, อิศร์ภูธร รินโรสง, และคณน ไตรจันทร์. (2558) การจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน: ข้อมูลเชิงคุณภาพจากโครงการโรงแยกก๊าซธรรมชาติจะนะ จังหวัดสงขลา. ในรายงานการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558 มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่, 584-596.

Kesarat, C. & Rinthaisong, I. (2016). Conflict Management between the State and the People: A Case of Power Plant in Thailand. International Journal of Social Sciences and Management, 3(3), 214-221. DOI: 10.3126/ijssm.v3i3.15263

ไชยา เกษารัตน์ และบุณิกา จันทร์เกต. (2559). คุณธรรมและจริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ในรายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ประจำปี 2559 วันที่ 26 สิงหาคม 2559, 235-243.

ไชยา เกษารัตน์ และอิศร์ภูธร รินโรสง. (2560). ความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลการจัดการความขัดแย้งจากโครงการพัฒนาทะเลและชายฝั่ง กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยระหว่างโครงการเพื่อการผลิตพลังงานกับโครงการเพื่อการขนส่งและป้องกันการกัดเซาะ. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ พ.ศ. 2560 วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2560, 55-63.

ประเภทงานวิจัย

ถวิล อินทรโม และไชยา เกษารัตน์. (2551). โครงการวิจัยเรื่อง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนสื่อสารสาธารณะ เพื่อการผลิตไฟฟ้าสำหรับประชาชนแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 2 ปี 2551 กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าจะนะ. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ถวิล อินทรโม และไชยา เกษารัตน์. (2552). โครงการวิจัยเรื่อง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนสื่อสารสาธารณะ เพื่อการผลิตไฟฟ้าสำหรับประชาชนแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 3 ปี 2552 กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าจะนะ. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์, บุษอรียิมมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัญญาณ อารยะญาณ, อารยา สุขสม, เพ็ญภา จันทรแดง, บุณิกา จันทร์เกต และวิศรุตาทองแกมแก้ว. (2553). รายงานการวิจัย

เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนคร
สงขลา พ.ศ. 2553. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์, บุษวี ยีหมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัครญาณ อารยะญาณ, อารยา สุขสม,
เพ็ญญา จันทร์แดง, บุณิกา จันทร์เกตุ และวิศรุตฯ ทองแกมแก้ว. (2554). รายงานการวิจัย
เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนคร
สงขลา พ.ศ. 2554. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์. (2557). การจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนจากการดำเนินโครงการ
พัฒนาทะเลและชายฝั่ง กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปรัชญา
ดุขฎิบัญญัติ สาขาการจัดการ. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ไชยา เกษารัตน์ และบุณิกา จันทร์เกตุ. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์. (2560). ความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาระดับ
รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

